

Utval: KIKS - Representantskapet
Møtestad: Dyreparken hotell
Dato: 29.05.2018
Tid: 13:00

Forfall meldast til utvalssekretær Gunn Marith Homme som syter for innkalling av varamenn.
Varamenn møter berre ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Namn	Funksjon	Representerer
Anders Kylland	MEDL	AAFK
Knut Austad	MEDL	AAFK
Nils Harald Rennestraum	MEDL	VAF
Sally Vennesland	MEDL	VAF
Robert Cornels Nordli	MEDL	ARKOM
Reidun Bakken	MEDL	AUDKO
Anders Christiansen	MEDL	BIKOM
Leiv Rygg	MEDL	BYGKO
Hans Blattmann	MEDL	BYKKO
Bjørn Ropstad	MEDL	EHKOM
Jan Sigbjørnsen	MEDL	FLEKO
Ove Gundersen	MEDL	FROKOM
Per Svenningsen	MEDL	GRIKOM
Odd Ivar Aasen	MEDL	IVKO
Ole Magne Omdal	MEDL	KRIKO
Per Sverre Kvinlaug	MEDL	KVIKO
Janne Fardal Kristoffersen	NESTL	LINKO
Helge Sandåker	MEDL	MARKO
Thor Jørgen Tjørhom	MEDL	SIRKO
Steinar Kyrvestad	MEDL	VAKOM
Eivind Drivenes	MEDL	VENKO
Reidar Saga	LEDER	ÅMKOM
Olav Åsland	MEDL	ÅSEKO

Terje Damman
styreleiar

Glenn Qvam Håkonsesn
dagleg leiar

Saksnummer	Innhold
PS 1/18	Godkjenning av møteprotokoll
PS 2/18	Orienteringssaker
PS 3/18	Møtegodtgjeringsreglement
PS 4/18	Endra utbetalingsprognose 2018
PS 5/18	Årsmelding og årsrekneskap 2017

PS 1/18 Godkjenning av møteprotokoll

PS 2/18 Orienteringssaker

Saksframlegg

Konsesjonskraft IKS

<i>Saksnummer</i>	<i>Utvål</i>	<i>Møtedato</i>
17/18	KIKS - Styret	04.04.2018
3/18	KIKS - Representantskapet	29.05.2018

Møtegodtgjeringsreglement

Saksprotokoll i KIKS - Styret - 04.04.2018

Handsaming:

Tilrådinga blei samrøystes vedtatt.

Vedtak:

Møtegodtgjeringsreglemenet blir vedtatt.

Dagleg leiar tilrår:

Møtegodtgjeringsreglemenet blir vedtatt.

Saksutgreiing:

1. Bakgrunn for saka

Ein har gjennom 2017 oppdaga at møtegodtgjeringane i styret er til dels vanskeleg å praktisere. Ein legg derfor fram eige møtegodtgjeringsreglement for styret og representantskapet, som seinare blir ein del av budsjett 2019 og økonomiplan 2020-2022.

2. Kva er samanhengen mellom strategiplanen og denne saka

Dersom KIKS skal vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane, er vi avhengige av eit styre og eit representantskap som bidreg for å nå målet. At medlemmene derfor får godtgjering for arbeidet og/ eller dekning av utgifter, synast rimeleg.

3. Saksopplysningar

Ein har fram til nå hatt godtgjering på kr 2500,- per styremøte, i tillegg til reisegodtgjering. Styreleiar har årleg honorar. Det er ikkje blitt utbetalt tapt arbeidsforteneste.

Vidare har det vore usikkert om styremedlemmene skal ha godtgjering dersom dei møter på seminar eller liknande.

4. Vurdering

For at møtegodtgjering, tapt arbeidsforteneste og reisegodtgjering skal bli praktisert likt, og vere lettare for administrasjonen å forhalde seg til, er det blitt utarbeidd eit reglement som ligg vedlagt saka.

Det er få endringar frå tidlegare praksis, med unntak for at ein nå opnar for at dei styremedlemmene som ikkje er heiltidspolitikarar, og med det må ta fri frå arbeid eller liknande for å kunne møte på styremøte, får dekt den tapte arbeidsfortenesta. Likestilt med dette er dei som får dokumenterbare utgifter fordi dei må møte på styremøte, dei får desse utgiftene dekt.

Valle, den 23.03.2018

Glenn Qvam Håkonsen
dagleg leiar

1   2018_Møtegodtgjeringsreglement

Møtegodtgjeringsreglement

Representantskapsmedlemmar

Representantskapsmedlemmane får ikkje møtegodtgjering når dei møter på møte i regi av Konsesjonskraft IKS, verken Representantskapsmøte eller andre.

Leiaren av representantskapet har møtegodtgjering per Representantskapsmøte, kr 5 000,- per møte.

Leiaren av representantskapet har møte- og talerett i styremøta, jf. Selskapsavtalen § 6. Dersom leiar i representantskapet møter i styret, skal vedkommande godtgjerast med kr 2 500,- per styremøte.

Representantskapsmedlemmene kan få refusjon for faktiske reiseutgifter til alle møter, seminar eller liknande i regi av Konsesjonskraft IKS. Refusjonskrav sendast på eige skjema, med fastsette satsar.

Styret

Styreleiar har eit årleg honorar på kr 50 000,-. Dette dekker også møtegodtgjering per møte.

Styremedlemmane får møtegodtgjering kr 2 500,- per styremøte.

Dei av styremedlemmane som har tapt arbeidsforteneste for å møte på styremøte, får dekt dette, inntil årslønn tilsvarande 8G. Andre dokumenterbare utgifter kan bli godtgjort i staden for tapt arbeidsforteneste, der dette er mest formålstenleg.

Det blir ikkje utbetalt møtegodtgjering på seminar og kurs, men tapt arbeidsforteneste eller dokumenterbare utgifter lik avsnittet over, blir dekkja.

Styremedlemmene kan få refusjon for faktiske reiseutgifter til alle møter, seminar eller liknande i regi av Konsesjonskraft IKS. Refusjonskrav sendast på eige skjema, med fastsette satsar.

Vedtatt av representantskapet XX.XX.XXXX

Saksframlegg

Konsesjonskraft IKS

<i>Saksnummer</i>	<i>Utval</i>	<i>Møtedato</i>
18/18	KIKS - Styret	04.04.2018
4/18	KIKS - Representantskapet	29.05.2018

Endra utbetalingsprognose 2018

Saksprotokoll i KIKS - Styret - 04.04.2018

Handsaming:

Dagleg leiar Glenn Qvam Håkonsen orienterte.

Vedtak:

Endra utbetalingsprognose for 2018 blir vedtatt.

Dagleg leiar tilrår:

Endra utbetalingsprognose for 2018 blir vedtatt.

Saksutgreiing:

1. Bakgrunn for saka

KIKS sendte i oktober 2017 ut utbetalingsprognosar for 2018 og økonomiplan for 2019-2021. Dette vart vedteken i representantskapet i desember 2017. KIKS signaliserte alt i representantskapet at resultatet i 2017 låg godt an og at terminprisane på kraft i løpet av hausten løfta seg, noko som kunne gje grunnlag for ei auke i utbetalingsprognosane alt for 2018.

2. Kva er samanhengen mellom strategiplanen og denne saka

Konsesjonskraft IKS skal sørge for pårekelege og stabile inntekter til deltakarane.

3. Saksopplysningar

Oversyn over vedteken utbetaling og nytt forslag:

Utbetalingsprognose	2017	2018 vedteken	2018 ny	endring
KIKS	92 154 015	93 933 000	103 854 000	9 921 000
Aust Agder fylkeskommune	38 600 000	37 063 000	39 654 000	2 591 000
Vest Agder fylkeskommune	8 000 000	12 691 000	14 948 000	2 257 000
Arendal	1 200 000	1 075 000	1 118 000	43 000
Audnedal	220 000	201 000	278 000	77 000
Birkenes	440 000	413 000	429 000	16 000
Bygland	4 100 000	3 639 000	4 002 000	363 000
Bykle	13 200 000	12 389 000	13 013 000	624 000
Evje og Hornnes	490 000	435 000	435 000	-
Flekkefjord	1 000 000	1 350 000	1 575 000	225 000
Froland	2 900 000	2 630 000	2 630 000	-
Grimstad	1 000 000	868 000	902 000	34 000
Hægebostad	16 000	17 000	20 000	3 000
Iveland	2 000 000	1 854 000	1 854 000	-
Kristiansand	30 000	43 000	51 000	8 000
Kvinesdal	3 000 000	3 580 000	4 836 000	1 256 000
Lindesnes	120 000	128 000	154 000	26 000
Marnardal	1 200 000	1 128 000	1 391 000	263 000
Sirdal	900 000	1 320 000	2 143 000	823 000
Valle	7 138 015	6 207 000	7 026 000	819 000
Vennesla	1 900 000	2 169 000	2 603 000	434 000
Åmli	2 300 000	2 055 000	2 055 000	-
Åseral	2 400 000	2 678 000	2 737 000	59 000

4. Vurdering

Det leggst opp til ei auke i utbetalingane i 2018 på kr 9 921 000. Dette fordelast på deltakarane etter kor mykje dei har i reservekapital, endringar i resultat for 2017 basert på faktisk kjøpskost og for nokre kommunar og fylkeskommunane faktisk forbruk til alminneleg forsyning. Målet er at utbetalingane skal vere jamne og påreknelege og difor vil det for fleire deltakarar ikkje vere noko endring. Utbetalingsprognosane for 2019-2021 ligg an til å aukast og vil vere sak i representantskap i desember 2018.

Valle, den 23.03.2018

Glenn Qvam Håkonsen
dagleg leiar

Saksframlegg

Konsesjonskraft IKS

<i>Saksnummer</i>	<i>Utvål</i>	<i>Møtedato</i>
19/18	KIKS - Styret	04.04.2018
5/18	KIKS - Representantskapet	29.05.2018

Årsmelding og årsrekneskap 2017

Saksprotokoll i KIKS - Styret - 04.04.2018

Handsaming:

Vedtak:

Dagleg leiar tilrår:

Årsmelding og årsrekneskap 2017 blir vedtatt.

Saksutgreiing:

1. Bakgrunn for saka

Utkast til årsmelding og årsrekneskap 2017 vert lagt fram for styret for behandling

2. Kva er samanhengen mellom strategiplanen og denne saka

3. Saksopplysningar

Vedlagt fylgjer utkast til årsmelding og årsrekneskap

4. Vurdering

Valle, den 23.03.2018

Glenn Qvam Håkonsen
dagleg leiar

- 1 ÅRSMELDING 2017
- 2 ÅRSMELDING 2017_signert av styret

KONSESJONSKRAFT IKS

– vaktar rettane og tek vare på verdien

ÅRSMELDING 2017

Styreleiar har ordet

Konsesjonskraft IKS (KIKS) er einaste samarbeide av sitt slag i landet. Med 20 kommunar og 2 fylkeskommunar som omset 862 GWH, er det ein betydeleg aktør i konsesjonskraftsamheng.

I august 2017 var heile styret samla i Tromsø for å vere med å feire at LVK vart 40 år og konsesjonskraftlovene 100 år. Det er viktig for styret og deltakarane å stå saman med administrasjonen i KIKS, LVK og Kraftfylka for at samfunnskontrakten som desse rettane er tufta på skal leve vidare.

KIKS skal vakte og forsvare rettane og føre verdien tilbake til deltakarane. Styret i KIKS er svært nøgd med arbeidet administrasjonen gjer på dette området, og det er viktig at KIKS held fram arbeidet sitt med å vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

Administrasjonen i KIKS har stort fokus på at forvaltninga av konsesjonskraft skal vere effektiv, slik at mest mogleg av verdiskapinga blir ført tilbake til deltakarane. Med over 30 års erfaring ser ein at organiseringa i Agder gjer nettopp dette. KIKS er ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

Eit viktig arbeid i styret i 2017 har vore revidering av strategiplan. Det har vore ein god prosess der det tidleg kom fram at hovudmål og retning ligg fast. Endringane gir ei tydelegare formulering enn før på kontakt med deltakarane og samarbeid med andre miljø.

Eg vil takke administrasjonen for å gjere eit komplisert tema forståeleg og ikkje minst spennande. Ein ser verkeleg verdien av konsesjonskraftordninga. Takk til styret, deltakarane og samarbeidspartnarar for eit samarbeid som tek vare på verdien.

Kristiansand, 23.03.2018

Terje Damman
Styreleiar

Dagleg leiar har ordet

I 2017 feira vi ein sprek 100-åring. Når vi har undervisningsopplegg i skulane, fortel vi om Castberg og kor godt konsesjonskraftlovene fungerer for å gi noko av verdiskapinga att til kommunane der naturinngrepa skjer. Konsesjonskrafta er ikkje ein skatt, det er vasskraft som kommunane kan kjøpe til kostpris og disponere slik dei sjølv vil. For kraftselskapa er dette god risikostyring, dei får betalt det det kostar å produsere konsesjonskrafta.

Kommunane i Agder har valt å samle konsesjonskrafta si i KIKS, noko som historisk har vist seg å vere lønsamt. Over tid har selskapet opparbeidd seg ein kompetanse som sørgjer for at kommunane får dei verdiane dei har rett på frå fyste dag og til den prisen dei skal betale. Ved utgongen av 2017 tok KIKS ut om lag 13 GWh konsesjonskraft som endå ikkje er berekna av NVE.

Side | 3

Det blir tala mykje om at konsesjonskrafta har stor verdi for kommunane, men verdien i kroner endrar seg kvar dag, kvar time. Deltakarane i KIKS har vedteke at dei vil ha pårekelege inntekter, og sikrar derfor konsesjonskrafta etter ein risikostrategi. At vi nå har lågare inntekter enn tidlegare år, betyr at prisane igjen er på veg oppover, og KIKS får betre betalt for konsesjonskrafta i åra som kjem.

I forvaltninga av risikostrategien har administrasjonen høve til å avvike frå jamn sikring for å endå betre kunne ta vare på verdien for deltakarane. I samråd med forvaltar har KIKS sidan 2015 vore undersikra i høve jamn sikring og dette har til no gitt verdiar. Berekningane viser at desse posisjonane skapte eit resultat som var om lag 5 millionar kroner høgare i 2017.

Konsesjonskraft er meir enn kroner og euro. Dette viser Representantskapet og Styret tydeleg gjennom strategiplanen som blei vedtatt i representantskapsmøte i desember 2017. Ein strategiplan som administrasjonen kan identifisere seg med og sjå nytten av i det daglege arbeidet. Det har ein verdi å lære den oppveksande slekta om 100 år gamle lover. Tettare kontakt med deltakarane i kraftrelaterte spørsmål gjev KIKS eit innblikk i kva som rører seg og gjer oss betre rusta til å forvalte konsesjonskrafta. Samarbeid med LVK og Kraftfylka på konsesjonskraftspørsmål er avgjerande for at deltakarane best mogleg kan take vare på verdiane.

Dagleg leiar vil takke representantskapet og styret for tilliten i å forvalte rettane til deltakarane. Det betyr mykje og gir ekstra motivasjon når tilbakemeldingane er direkte og det er god takhøgde i diskusjonane. Høgast under taket er det nok internt i administrasjonen og eg vil rette ein stor takk til Anne Liv, Arne og Sveinung for deira høge faglege kompetanse og positive innstilling. Så får det berre vere at dei ikkje alltid ler av ordspela mine.

Når dette skrivast er 2018 godt i gang og det er mange spennande ting på tapeten. Hybridbilen kjem i løpet av året til å bli bytta ut med spanjolane sitt favoritttransportmiddel: El bil.

Valle 23.03.2018

Glenn Qvam Håkonsen
Dagleg leiar

Controller har ordet

Vedtatt risikoreglement har følgende formulering vedrørende controllers arbeid:

» Controller skal sjå til at krafthandel, oppfølging og rapportering skjer i samsvar med risikostrategien.»

Controller har bl.a. utført følgende kontrolloppgaver i 2017:

1. Finansiell sikring av kraft er på løpende basis kontrollert mot sikringsstrategiens bestemmelser.
2. Periodiske kontroller av at valutasikret volum tilsvarer finansielt sikret volum.
3. Ad hoc kontroller ved behov.
4. Periodiske kontroller av at generelle rutiner følges.

Side | 4

Kontrollverktøy er videreutviklet i 2017.

Controller har deltatt på porteføljeutvalgsmøter, styremøter, representantskapsmøter og andre aktuelle møter.

2017 var det sjette året hvor controllerfunksjonen er blitt ivaretatt av Aust-Agder fylkeskommune. Controller rapporterer ved behov til daglig leder, og det er i 2017 i tillegg utarbeidet halvårlige rapporter. Det har vært jevnlig kontakt med daglig leder.

Konsesjonskraft IKS har i 2017 jobbet målrettet med sine kontrollrutiner.

Administrasjonen i KIKS har i 2017 i betydelig grad benyttet de fullmakter som risikoreglementet gir til å avvike fra normalstrategien og til å foreta avvikshandler.

Kontrollarbeidet har også i 2017 vært lagt opp slik at kontrollen er proaktiv der dette er mulig, og dokumenter som er vesentlige for å holde seg innen risikostrategien er kontrollert. Kontrollen har ikke avdekket vesentlige avvik.

Arendal, 23.3.2018

Bent Sørensen
Controller

Årsmelding 2017

Styret legg med dette fram årsmeldinga for driftsåret 2017.

MÅLSETTING

Konsesjonskraft IKS (KIKS) vaktar og forsvarar deltakarane sine rettar, tek vare på verdien og fører den attende til deltakarane.

Side | 5

KIKS skal vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

VERDIAR

KIKS står for:

- Truverde – all verksemd i KIKS skal vere tufta på samfunnsmessige vurderingar
- Kvalitet – alle gjeremål skal kvalitetssikrast og det skal arbeidast kontinuerleg med kvalitetsutvikling
- Tryggleik – skal legge til grunn ein langsiktig tankegong i alle sine gjeremål

KIKS arbeider kvar dag for å sikre deltakarane sine verdiar på ein langsiktig og god måte.

STRUKTUR

Selskapet er organisert i medhald av lov om interkommunale selskap.

Øyarvatn, Sira-Kvina

VERKSEMDAS ART OG DRIFTSSTAD

Konsesjonskraft IKS driv med sal av konsesjonskraft og har kontorstad i Valle i Setesdal.

FRAMHALD AV DRIFTA

Føresetnaden for framleis drift er til stades, og årsrekneskapet er gjort opp under denne føresetnaden.

FINANSIELL RISIKO

Selskapet sin marknadsrisiko er i all hovudsak knytt til svingingar i kraftprisar og valuta. For å redusere den finansielle risikoen, har selskapet ein risikostrategi ved handel av kraft. Områderisikoen vert ikkje sikra.

Risikostrategien skal sikre deltakarkommunane og –fylkeskommunane påreklelege og stabile inntekter ved å sikre konsesjonskrafta. Strategien startar sikring 3 år før leveringsåret, og det sikrast jamt fram til budsjettprognosen leverast 1. oktober året før levering. Risikostrategien opnar for at ein kan avvike frå strategien dersom kraftprognosane talar for det. Med stadig aukande prognoser på kraftprisen frametter har administrasjonen utnytta rammene i risikostrategien og har posisjonert seg for aukande kraftprisar.

Det er også knytt risiko til framtidige endringar i rammevilkår fastsett av politiske styresmakter, klimatiske tilhøve, den internasjonale økonomiske utviklinga og til tolkingar av regelverket knytt til konsesjonskraft.

Selskapet har god reservekapital og solid likviditet.

OPPFØLGING AV STRATEGIPLAN

Strategiplan og grunnleggande etiske prinsipp 2018-2021 blei vedtatt av representantskapet i møte 15. desember 2017. Styret fylgjer opp denne i kvart styremøte.

Oppfølging av strategiplan 2018-2023

Representantskapet vedtok 15. desember 2017 ny Strategiplan og grunnleggande etiske prinsipp for perioden 2018-2023. Verdiane, etiske prinsipp og hovudmål er uendra og KIKS skal vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane med verdiane truverd, kvalitet og tryggleik.

KIKS skal vakte og forsvare deltakarane sine rettar og føre verdien tilbake til deltakarane. Dette blir ikkje berre gjort gjennom det operative arbeidet med å hente ut konsesjonskrafta frå dag ein til rett pris, men også ved å ha fokus på læring og kunnskap i administrasjon, så vel som politisk og hos deltakarkommunane elles.

KIKS fekk inn 9,5 GWh i auka årleg konsesjonskraftvolum frå Skjerka den 1.12.2017 og har ved utgongen av 2017 ei årleg konsesjonskraftmengde på 870 GWh.

Undervisningsopplegg i skuleverket

KIKS har i samarbeid med Ungt Entreprenørskap gjennomført undervisningsopplegg ved 7 ungdomsskular i 2017. Undervisningsopplegga får gode tilbakemeldingar og dei begynnar å bli ein del av årshjulet til skulane.

I samband med at strategiplanen er endra frå undervisningsopplegg på ungdomsskulen til undervisningsopplegg i skuleverket har KIKS også halde presentasjonar for elevar i vidaregåande utdanning. I den eine presentasjonen fekk KIKS til og med presentert kva konsesjonskraft er for elevar frå Russland, India, Ungarn, Tyskland og Slovenia.

Samarbeid med kommunane

I arbeidet med å take vare på verdien er det viktig for KIKS å ha tett kontakt med deltakarane. Fokuset til KIKS er konsesjonskraft, men den kompetansen som blir opparbeidd på det området, kan også brukast i andre kraftrelaterte spørsmål. Det er også viktig for KIKS å få informasjon og lære av

deltakarane.

DRIFTSUTGIFTER OG DRIFTSINNTEKTER

Rekneskapsåret 2017 er det sjuande heile året med eksisterande forvaltningsregime. KIKS syter for omsetning av den fysiske krafta gjennom NordPool Spot, prissikring gjennom NasdaqOMX og valutasikring gjennom avtale med Danske Bank.

Side | 7

I 2017 selde KIKS totalt 862 GWh, der 852 GWh vart omsett på NordPool Spot. 10 GWh vart avrekna finansielt bilateralt basert på faktiske spotprisar, der litt over 1 GWh av desse kom frå det auka konsesjonskraftvolumet i Skjerka gjeldande frå 1.12.2017. Vi hadde prissikra og valutasikra til saman 820,5 GWh.

Samla driftsutgifter er på kr 6 844 722, kr 1 210 278 lågare enn budsjettert. Reduksjon kjem frå lågare lønsutgifter, mindre sikringshandel enn risikostrategi, betre vilkår i ny forvaltaravtale og generell kostnadsreduksjon. KIKS arbeider for å sørge for effektiv drift samtidig som det blir brukt ressursar der verdiane kan skapast.

RESULTAT OG RESERVEKAPITAL

Resultat før overførte konsesjonskraftinntekter er på kr 117 412 265 mot kr 133 978 262 i 2016.

Inntekt/kostnad i øre/kWh					
År	2013	2014	2015	2016	2017
Brutto inntekt	36,6	33,6	36,6	27,7	25,6
Snitt kjøpspris	11,1	12,0	11,1	11,5	11,8
Netto inntekt	25,5	21,6	25,5	16,2	13,8
Spotpris	29,8	23,3	29,8	26,9	27,2

Avsett reservekapital etter årsoppgjersdisposisjonar er for Aust-Agder kr 111 597 717. For Vest-Agder er avsett reservekapital på kr 34 072 463. Representantskapet har gjort vedtak om at reservekapitalen skal utgjere minst kr 73.800.000 totalt for deltakarane frå Aust-Agder. For Vest-Agder skal reservekapitalen over tid utgjere 50 % av inntekta i eit «normalår».

Dei seinare åra har kraftprisane våre låge samanlikna med tidlegare år. Grunna lang sikringshorisont, tek vi innover oss dei låge prisane i 2017. Men terminprisane har betra seg og KIKS legg nå opp til ei auke i prognosane for åra 2018-2021 i høve det som tidlegare er kommunisert. På totalnivå legg KIKS opp til å redusere reservekapitalen dei neste 4 åra slik at kvar deltakar har same reservekapital i øre/kWh. Dette betyr at deltakarane frå Aust-Agder, som har opparbeidd meir reservekapital, vil redusere sin reservekapital meir enn deltakarane frå Vest Agder.

Utbetalingar/avsettingar reservekapital i øre/kWh					
År	2013	2014	2015	2016	2017
Utbetalt deltakarane	22,1	19,9	14,9	13	10,7
Avsett reservekapital til saman	3,3	1,3	2,6	2,6	2,9
	25,4	21,2	17,5	15,6	13,6

FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Avkastninga på reservekapitalen utgjer kr 4 625 660 (3,8 % p.a.) mot kr 2 636 941 (2,6 % p.a.) for 2016.

Endringar i regelverk gjer at KIKS i 2017 måtte bruke kassakreditt framfor garantiar i marginkrav på finansiell krafthandel. Desse kostnadane utgjorde kr 778 927 mens det vart ein nettovinst på spotsal av EUR på kr 853 392 (agio).

Side | 8

Renteinntekter på bankinnskott knytt til drift vart 672 807, noko som gav eit samla overskott på finansrekneskapen på kr 5 367 853 mot kr 2 073 051 for 2016.

EIGARDEL OG ANSVARSDEL

Selskapsavtalen frå 2014 går fram til og med 31. desember 2029.

Eigardelen er fastsett i selskapsavtalen § 12, basert på vurdert konsesjonskraftvolum per august 2014. Revisjon av eigardelen skal skje etter avlagt rekneskap for 2018 dersom det ikkje i mellomtida har oppstått betydelege endringar i konsesjonskraftvolumet.

I representantskapet har kvar deltakar 1 stemme per GWh konsesjonskraft per 1. januar i vedkomande år.

UTTAK AV KONSESJONSKRAFT

Ulla-Førre vassdraga

KIKS har bede NVE om å rette den feilen i utrekninga som har ført til at Kristiansand ikkje får konsesjonskraft frå kraftverka Kvilldal og Hylen. Dette er per dato ikkje retta.

Sira-Kvina vassdraga

NVE sendte i mai 2015 over si innstilling til OED i klagesaka om kraftgrunnlag og fordeling av konsesjonskraft i Sira-Kvina. Det er grunn til å tru at ei endeleg avgjerd vil føre til betydelege endringar for fleire av deltakarane, sjå eiga note til rekneskapet. KIKS var i møte med OED i oktober 2017, for mellom anna legge fram vårt syn på saka. Dei arbeider med avgjerda, men kunne ikkje seie noko om kva tid saka er avgjort.

For dei deltakarane som kan risikere ei negativt avviksoppgjer i samband med eit endeleg vedtak i OED er det sett av ekstra midlar i rekneskapet. Dette gjeld Kvinesdal kommune og Vest Agder fylkeskommune.

ARBEIDSMILJØ/YTRE MILJØ

KIKS har per 1. januar 2018 tre fast tilsette i til saman 3 årsverk, ei kvinne og to menn. Selskapet følgjer likestillingslova og diskrimineringslova om seksuell orientering.

Ein har i 2017 gått frå fire fast tilsette, til at ein rådgevar frå 1. juni har gått over på pensjonistvilkår, med avlønning per time, tilsvarande 100 % stilling.

Sjukefråveret i 2017 var på omlag 2,6 %. Det har ikkje vore skader eller arbeidsulykker. Selskapet ureinar ikkje det ytre miljøet.

ADMINISTRATIV RISIKO

Styret og dagleg leiar arbeider kontinuerleg for å redusere den administrative risikoen. Vi har inngått avtalar med Valle kommune om kjøp av tenester når det gjeld økonomi og har avtale med Setesdal IKT om leveranse av IT-tenester. I løpet av 2017 er behovet for innkjøp av økonomitenester redusert til eit minimum grunna effektivisering av fakturahandtering og rekneskap.

Selskapet har inngått avtale med Aust-Agder fylkeskommune om kjøp av kontrollertenester.

Det er utarbeidd administrativ beredskapsplan. Dette arbeidet har kontinuerleg fokus.

CONTROLLER

KIKS kjøper kontrollertenester av Aust-Agder fylkeskommune og det er Bent Sørensen som utfører desse oppgåvene. Controller rapporterer til dagleg leiar og styret kvart halvår.

Controller skal både tene som kvalitetssikring av krafthandelen, men også redusere den samla administrative risikoen. Controllerfunksjonen er ein viktig del av den interne kontrollen samtidig som den bidreg til å trygge kvaliteten gjennom å avdekke og lukke mulege avvik. Sjølv om controller rapporterer til dagleg leiar, er dette ein uavhengig funksjon som har høve til å rapportere direkte til styret.

DAGLEG LEIAR

Glenn Qvam Håkonsen har i 2017 hatt sitt fyrste heile år som dagleg leiar, etter å ha overtatt stillinga 1. mars 2016.

PORTEFØLJEUTVALET

Porteføljeutvalet er eit rådgjevande organ for dagleg leiar og styret.

I løpet av 2017 har ein utvida Porteføljeutvalet til å inkludere alle dei store kraftkommunane og begge fylkeskommunane i KIKS. Ein ser dette som eit viktig grep for å sørge for god kjennskap til KIKS og til kraftsektoren elles ut i kommunane.

Porteføljeutvalet består ved utgangen av 2017 av desse administrativt oppnemnde medlemene:

John G. Bergh	Aust-Agder fylkeskommune – leiar
Franz A. Nilsen	Bykle kommune
Aud Sunniva Fuhr	Valle kommune
Åsmund Lauvdal	Bygland kommune
Inge Hurv	Vest-Agder fylkeskommune
Svein Ove Nepstad	Åseral kommune
Inge Hedenstad Stangeland	Sirdal kommune
Christina Ødegård	Åmli kommune

I tillegg til desse vil også Kvinesdal kommune få tilbod om å vere medlem av Porteføljeutvalet når ny rådmann er på plass.

STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Styret:

Terje Damman	Vest-Agder fylkeskommune	leiar
Mari Mykland	Froland kommune	nestleiar
Torunn Ostad	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Jon-Olav Strand	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Jon Rolf Næss	Bykle kommune	medlem
Torhild Bransdal	Vennesla kommune	medlem
Svein Arne Jerstad	Kvinesdal kommune	medlem
Margit Smeland	Åmli kommune	møtande varamedlem

Side | 10

Torhild Bransdal blei valt inn på Stortinget ved valet i 2017. Representantskapet gjorde eit suppleringsval i representantskapsmøte 15. desember 2017. Følgjande representant blei valt frå same dato:

Margrethe Handeland	Hægebostad kommune	medlem
---------------------	--------------------	--------

Representantskap:

Reidar Saga	Åmli kommune	leiar
Janne Fardal Kristoffersen	Lindesnes kommune	nestleiar
Anders Kylland	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Knut A. Austad	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Nils Harald Rennestraum	Vest-Agder fylkeskommune	medlem
Sally Vennesland	Vest-Agder fylkeskommune	medlem
Robert Cornels Nordli	Arendal kommune	medlem
Reidun Bakken	Audnedal kommune	medlem
Anders Christiansen	Birkenes kommune	medlem
Leiv Rygg	Bygland kommune	medlem
Hans Blattmann	Bykle kommune	medlem
Bjørn A Ropstad	Evje og Hornnes kommune	medlem
Jan Sigbjørnsen	Flekkefjord kommune	medlem
Ove Gundersen	Froland kommune	medlem
Per Svenningsen	Grimstad kommune	medlem
Margrethe Handeland	Hægebostad kommune	medlem
Odd Ivar Aasen	Iveland kommune	medlem
Ole Magne Omdal	Kristiansand kommune	medlem
Per Sverre Kvinlaug	Kvinesdal kommune	medlem
Helge Sandåker	Marnardal kommune	medlem
Thor Jørgen Tjørhom	Sirdal kommune	medlem
Steinar Kyrvestad	Valle kommune	medlem
Eivind Drivenes	Vennesla kommune	medlem
Olav Åsland	Åseral kommune	medlem

Møteverksemd i 2017:

Styret	5 møte
Representantskapet	2 møte
Porteføljeutvalet	2 møte

Side | 11

I tillegg blei det halde seminar for Representantskap, styret, Porteføljeutvalet og tilsette i kommunane på Revsnes.

Styret meiner at selskapet er på veg mot den overordna målsettinga:
Vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

Mandal, 4. april 2018

Terje Damman
styreleiar

Mari Mykland
nestleiar

Svein Arne Jerstad
styremedlem

Margrethe Handeland
styremedlem

Jon Rolf Næss
styremedlem

Torunn Ostad
styremedlem

Jon-Olav Strand
styremedlem

Glenn Q. Håkonsen
dagleg leiar

Resultatregneskap for perioden 1.1.2017 – 31.12.2017

	Note	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Driftsinntekter og driftskostnader				
Konsesjonskraftinntekter	1, 13	220 205 591	205 499 391	238 196 471
Annen driftsrelatert inntekt	1	-	-	-
Sum driftsinntekter		220 205 591	205 499 391	238 196 471
Kjøp av konsesjonskraft	2	101 316 457	108 094 373	98 630 636
Lønn inkl. sosiale utgifter	3	3 500 880	3 850 000	3 304 057
Avskrivninger	4	15 121	40 000	30 647
Eksterne honorarer	3	2 282 394	3 065 000	3 359 050
Skyss og kostgodtgjørelse	-	-	-	-
Brukt av styret	-	-	-	-
Div. merkantile og administrative kostnader		1 046 327	1 100 000	966 871
Sum driftskostnader		108 161 179	116 149 373	106 291 261
Driftsresultat		112 044 412	89 350 018	131 905 210
Finansinntekter og -kostnader				
Finansinntekter	5	6 619 813	2 747 530	3 480 910
Finanskostnader	5	1 251 960	1 200 000	1 407 860
Resultat av finansposter		5 367 853	1 547 530	2 073 050
Resultat før overførte konsesjonskraftinntekter	9	117 412 265	90 897 548	133 978 261
Overførte konsesjonskraftinntekter	8	92 154 015	90 946 000	111 655 000
Resultat		25 258 250	(48 452)	22 323 261
Overføringer				
Overføringer til driftsfond og reservekapital	10	25 258 250	(48 452)	22 323 261
Sum overføringer		25 258 250	(48 452)	22 323 261

Side | 12

Balanse per 31.12.2017

EIENDELER	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre og invenar	4	61 707	76 828
Sum varige driftsmidler		61 707	76 828
Sum anleggsmidler		61 707	76 828
OMLØPSMIDLER			
Kortsiktige fordringer		713 137	9 419 577
Finansplassering	5	117 765 234	78 566 959
Bankinnskudd og kontanter	5,6	63 966 583	61 159 531
SUM OMLØPSMIDLER		182 444 954	149 146 067
SUM EIENDELER		182 506 661	149 222 895
RESERVEKAPITAL OG GJELD			
RESERVEKAPITAL			
Driftsfond og reservekapital	10	147 671 079	121 616 985
SUM RESERVEKAPITAL		147 671 079	121 616 985
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		13 322 686	18 468 002
Skyldige offentlige avgifter		8 795 992	7 984 410
Annen kortsiktig gjeld	11	12 716 903	1 153 498
SUM KORTSIKTIG GJELD		34 835 581	27 605 910
SUM GJELD		34 835 581	27 605 910
SUM RESERVEKAPITAL OG GJELD		182 506 660	149 222 895

Mandal, 4. april 2018

Terje Damman
styreleiar

Mari Mykland
nestleiar

Svein Arne Jerstad
styremedlem

Margrethe Handeland
styremedlem

Jon Rolf Næss
styremedlem

Torunn Ostad
styremedlem

Jon-Olav Strand
styremedlem

Glenn Q. Håkonsen
dagleg leiar

Kontantstrømsanalyse

	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Årets resultat	117 412 267	133 978 261
Ordinære avskrivninger	15 121	30 646
Verdiendring finansielle omløpsmidler	-4 254 985	-2 061 726
Endring i fordringer	8 706 440	-9 286 627
Endring i leverandørgjeld	-5 145 316	8 119 665
Endring i andre tidsavgrensingsposter	12 374 987	710 681
Korrigerings av gjeld til ekst.kommuner Sira-Kvina	795 844	-130 225
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>129 904 359</u>	<u>131 360 675</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i driftsløsøre og inventar	0	0
Investeringer i finansielle omløpsmidler	-34 943 290	-83 409
Salg av finansielle omløpsmidler	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	<u>-34 943 290</u>	<u>-83 409</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Opptak av langsiktig gjeld	0	0
Nedbetaling av langsiktig gjeld og kassekreditt	0	0
Utbetalt til deltakerkommuner	-92 154 015	-111 655 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	<u>-92 154 015</u>	<u>-111 655 000</u>
Sum endring i likvide midler	<u>2 807 054</u>	<u>19 622 266</u>
Beholding av kontanter ved periodens begynnelse	<u>61 159 532</u>	<u>41 537 266</u>
Beh. av kontanter ved periodens slutt	<u>63 966 583</u>	<u>61 159 532</u>

Noter til rekneskapet for perioden 1.1.2017 – 31.12.2017

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk, herunder norske regnskapsstandarder.

Side | 15

BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

SALGSINNTEKTER

Salgsinntekter inntektsføres i takt med uttak av konsesjonskraft. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

SIKRINGSVURDERING

Selskapet bruker ulike finansielle instrumenter til å styre sin risikoeksponering. Når disse har tilstrekkelig korrelasjon med den posten som ønskes sikret, regnes instrumentene som sikringsinstrumenter. Med tilstrekkelig korrelasjon menes det her at instrumentene i høy grad oppveier de regnskapsmessige effektene av den posisjonen som sikres.

I de tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsinstrumenter, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner.

Inntekter fra salg av konsesjonskraft er sikret gjennom terminkontrakter på systempris og valuta. Forskjellen mellom systempris og områdepris er ikke sikret. Det foreligger da risiko for prisendringer knyttet til områdepris.

KLASSIFISERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

ANSKAFFELSESKOST

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet, men til terminkursen ved bruk av terminkontrakt.

FORDRINGER

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige

påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering, og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

UTENLANDSK VALUTA

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

GJELD

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

PENSJONER

Selskapet har pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap eller annen finansinstitusjon. Selskapet har kun innskuddsplaner.

INNSKUDDSPLANER

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap eller finansinstitusjon. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

SKATT

Selskapet er ikke skattepliktig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 1 – Driftsinntekter

	2017	2016
Nordpool Spot	237 790 214	215 162 154
Nordpool Spot - områderisiko	-4 119 014	-13 105 944
Nordpool Spot - gevinst brukstid	4 271 153	4 813 518
Gevinst/tap - prissikring	-11 130 149	51 224 357
Gevinst/tap - valutasikring	-8 793 449	-22 107 004
Finansiell avtale Vigeland Brug	2 352 238	2 045 622
Finansiell avtale Hisvatn Kraftlag AS	79 676	74 967
Avregning av regulerkraftbalanse	-409 388	1 220
Finansiell avtale Oftedal	164 310	87 581
Sum Konesjonskraftinntekter	220 205 591	238 196 471
Andre driftsrelaterte inntekter	-	-
Sum Annen driftsrelatert inntekt	-	-
Sum Driftsinntekter	220 205 591	238 196 471

Side | 17

Note 2 - Kjøp av konsesjonskraft

Kostnader for kjøp av konsesjonskraft utgjør for 2017 kr 101 316 457.

Prisrisiko i Otravassdraget, Tovdalsvassdraget og Arendalsvassdraget

All konsesjonskraft i Otravassdraget, Tovdalsvassdraget og Arendalsvassdraget blir levert til OED-pris, selv om noko av denne krafta er levert med heimel i konsesjonar før 1959. Denne prisrisikoen har vi kontroll på og prissikringane våre er tilpassa dette.

Sira-Kvina - kraftgrunnlag og konsesjonskraftfordeling

NVE sendte i mai 2015 over si innstilling til OED i klagesaka om kraftgrunnlag og fordeling av konsesjonskraft i Sira-Kvina. KIKS er einig med NVE i bruk av hydrologiske data, men ikkje i fordelinga.

Det blir i dag levert kraft etter 1998-vedtaket. Etter endeleg vedtak i OED, vil det bli endringar i volum, men det er per nå ikkje muleg å seie noko om omfang for den enkelte kommune. Det blir avsett i rekneskapet for seinare negative avviksoppgjær. Dette blir gjort for at KIKS skal kunne avrekne og gjennomføre avviksoppgjæra for det tidsrommet den enkelte deltakarkommunen har vore med i KIKS.

Sira-Kvina – middelproduksjon

KIKS og dei andre konsesjonskraftmottakarane i Sira-Kvina-vassdraget meinte dei betalte ein for høg sjølvkostpris, og gjekk til sak mot Sira-Kvina kraftselskap. Etter rettsforlik i starten av 2017 blei resultatet ein delingsfaktor basert på faktisk produksjon siste 30 år, og ein årleg lågare sjølvkostpris på ca. 6 millionar i tillegg til eit etteroppgjær på kr 21 351 069,- for perioden 2011-2015.

Etteroppgjæret blei tatt med i rekneskapet for 2016, og påverkar derfor ikkje 2017.

Otravassdraget – Skarg kraftverk

Ved utbygging av Skarg kraftverk, meiner KIKS det skal leverast konsesjonskraft både av alt overført vatn og vatn frå det uregulerte lokalfeltet, jf. 1974-konsesjonen. Dette er Otra Kraft ueinig i. Det er tatt atterhald i uttakskontrakten.

Ulla-Førre – Kristiansand

KIKS har bedt NVE rette feilen i utrekninga i vedtaket som har ført til at Kristiansand kommune berre får konsesjonskraft frå Saurdal kraftverk, men ikkje frå Kvilldal og Hylen kraftverk. Det dreier seg om eit mindre konsesjonskraftvolum. Feilen er ennå ikkje retta, og NVE har i statusmøte januar 2016 uttalt at dette vil bli retta ved OED si behandling av klagesaka på utrekning og fordeling av konsesjonskraft frå Kvilldal og Hylen kraftverk.

Side | 18

Note 3 – Tilsette, lønn, godtgjeringar m.v.

Spesifikasjon av lønnskostnader:

	2017	2016
Lønningar	2 742 867	2 546 142
Godtgjering til styret/representantskap	218 500	190 000
Arbeidsgjevaravgift	334 415	316 343
Personalforsikringar og pensjon	165 535	220 972
Andre personalkostnader	39 561	30 600
Totale lønnskostnader	3 500 878	3 304 057

Det er i 2017 utbetalt kr 912 782 i lønn og godtgjeringar til dagleg leiar.

Honorar til revisor utgjorde i 2017 kr 243 790, der ordinær revisjon utgjorde kr 90 000 og honorar i samband med tertialregnskap og annan bistand utgjorde kr 103 790 og honorar i samband med delingsfactorsaka i Sira-Kvina saka utgjorde kr 50 000.

Selskapet har ved årsskiftet tre fast tilsette personer. Gjennomsnittleg tal på årsverk utgjer 3,9 i 2017.

Pensjonsordning oppfyller krava til tenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Note 4 – Driftsmiddel

	Kunst	Inventar	Sum
Anskaffelskost pr. 01.01	46 475	194 674	241 149
+ Tilgang	-	-	-
- Avgang	-	-	-
Anskaffelskost pr. 31.12	46 475	194 674	241 149
Akk. av- og nedskrivningar pr. 01.01	-	164 322	164 322
+ Ordinære avskrivningar	-	15 120	15 120
- Tilbakeførte avskrivningar	-	-	-
+ Ekstraord. Nedskrivningar	-	-	-
Akk. av- og nedskrivningar pr. 31.12	-	179 442	179 442
Balanseført verdi pr. 31.12	46 475	15 232	61 707

Avskrivningsatts (lineær) 20% - 33%

Note 5 – Finansplasseringar

Selskapet har i løpet av året investert i ulike verdipapir gjennom Formuesforvaltning AS.

Fordeling pr. 31.12.	Bokført verdi	Kurs-verdi	Kjøpe-sum
Pengemarked Norge/Bank	35 163 398	35 163 398	35 012 862
Obligasjoner Norge	52 750 733	52 750 733	52 224 082
Obligasjoner utland	11 767 619	11 767 619	11 157 393
Hedgefond	3 528 474	3 528 474	2 962 594
Aksjer Norge / Norden	2 373 801	2 373 801	2 087 034
Aksjer utland	12 181 210	12 181 210	9 813 544
Sum finansielle aktiva	117 765 235	117 765 235	113 257 509

Side | 19

Aksje- og obligasjonsfond er oppført til marknadsværdi. Urealisert netto gevinst på kr 4 254 985 for 2017 inngår i finansinntekter.

Avkastning på reservekapital plassert i Danske Bank, utgjør kr 591 103.

Note 6 – Betalingsmiddel

Av bankinnskott er kr 208 642 bunde beløp til skattetrekk for tilsette og styret.

Tilsvarende beløp i fjor utgjorde kr 197 343.

Note 7 – Endring i arbeidskapitalen

Endring i arbeidskapital

	Pr. 31.12.17	Pr. 31.12.16	Endring
Omløpsmidler	182 444 954	149 146 067	33 298 887
Kortsiktig gjeld	34 835 581	27 605 910	7 229 671
Arbeidskapital	147 609 373	121 540 157	26 069 216

Endring i arbeidskapital i balansen

Arbeidskapital pr. 31.12.2016	121 540 157
Årets resultat	117 412 267
+ Avskrivninger	15 120
- Investering i anleggsmidler	-
Korrigerings Sira-Kvina ført direkte mot reservekapital	795 844
- Utbetalt til deltakerkommuner	-92 154 015
Endring i arbeidskapital	26 069 216
Arbeidskapital pr. 31.12.2017	147 609 373

Note 8 – Overføring av fordelte konsesjonskraftinntekter til deltakarkommunar

	Utbetalt etter budsjett	Etteroppgjær særskilt fordelt	Sum utbetalt
Aust-Agder fylkeskommune	38 600 000	-	38 600 000
Vest-Agder fylkeskommune	8 000 000	-	8 000 000
Arendal kommune	1 200 000		1 200 000
Audnedal kommune	220 000	-	220 000
Birkenes kommune	440 000	-	440 000
Bygland kommune	4 100 000	-	4 100 000
Bykle kommune	13 200 000	-	13 200 000
Evje og Hornnes kommune	490 000	-	490 000
Flekkefjord kommune	1 000 000	-	1 000 000
Froland kommune	2 900 000	-	2 900 000
Grimstad kommune	1 000 000	-	1 000 000
Hægebostad kommune	16 000		16 000
Iveland kommune	2 000 000		2 000 000
Kristiansand kommune	30 000		30 000
Kvinesdal kommune	3 000 000		3 000 000
Lindesnes kommune	120 000		120 000
Marnardal kommune	1 200 000		1 200 000
Sirdal kommune	900 000		900 000
Valle kommune	5 930 000	1 208 015	7 138 015
Vennesla kommune	1 900 000		1 900 000
Åmli kommune	2 300 000		2 300 000
Åseral kommune	2 400 000		2 400 000
Totale overføringer av konsesjonskraftinntekter	90 946 000	1 208 015	92 154 015

Note 9 – Fordelinga av årets resultat før overførte konsesjonskraftinntekter

	Totalt tilført
Aust-Agder fylkeskommune	46 329 710
Vest-Agder fylkeskommune	16 833 904
Arendal kommune	1 242 398
Audnedal kommune	302 624
Birkenes kommune	471 088
Byglånd kommune	4 197 801
Bykle kommune	13 628 672
Evje og Hornnes kommune	485 041
Flekkefjord kommune	1 688 458
Froland kommune	2 924 209
Grimstad kommune	1 003 132
Hægebostad kommune	23 781
Iveland kommune	2 062 818
Kristiansand kommune	61 654
Kvinesdal kommune	5 692 702
Lindesnes kommune	184 430
Marnardal kommune	1 683 387
Sirdal kommune	2 480 039
Valle kommune	6 725 443
Vennesla kommune	3 266 150
Åmli kommune	2 238 822
Åseral kommune	3 886 004
Driftsfond	-
Sum	117 412 265

Note 10 – Fond og reservekapital

	Deltakaransvar i selskapsavtale	Reservekapital pr. 31.12.16	Tilført frå årets resultat	Utbetalt til deltakarar	Reservekapital pr. 31.12.17
Aust-Agder fylkeskommune	38,33 %	53 197 973	46 329 710	38 600 000	60 927 683
Vest-Agder fylkeskommune	10,85 %	7 246 614	16 833 904	8 000 000	16 080 518
Arendal kommune	4,83 %	1 593 059	1 242 398	1 200 000	1 635 457
Audnedal kommune	3,30 %	119 834	302 624	220 000	202 458
Birkenes kommune	1,69 %	668 208	471 088	440 000	699 296
Bygland kommune	0,39 %	6 081 896	4 197 801	4 100 000	6 179 697
Bykle kommune	0,36 %	19 594 568	13 628 672	13 200 000	20 023 240
Evje og Hornnes kommune	1,89 %	672 623	485 041	490 000	667 664
Flekkefjord kommune	1,02 %	569 559	1 688 458	1 000 000	1 258 017
Froland kommune	0,83 %	4 012 015	2 924 209	2 900 000	4 036 224
Grimstad kommune	2,40 %	1 290 147	1 003 132	1 000 000	1 293 279
Hægebostad kommune	19,24 %	7 448	23 781	16 000	15 229
Iveland kommune	3,55 %	2 708 190	2 062 818	2 000 000	2 771 008
Kristiansand kommune	1,09 %	10 089	61 654	30 000	41 743
Kvinesdal kommune	3,13 %	4 072 589	5 692 702	3 000 000	6 765 291
Lindesnes kommune	0,31 %	56 033	184 430	120 000	120 463
Marnardal kommune	1,31 %	622 272	1 683 387	1 200 000	1 105 659
Sirdal kommune	0,03 %	1 840 554	2 480 039	900 000	3 420 593
Valle kommune	0,07 %	10 801 842	6 725 443	7 138 015	10 389 270
Vennesla kommune	0,20 %	547 410	3 266 150	1 900 000	1 913 560
Åmli kommune	3,42 %	3 036 078	2 238 822	2 300 000	2 974 900
Åseral kommune	1,76 %	1 662 929	3 886 004	2 400 000	3 148 933
Driftsfond		2 000 898	-		2 000 898
Sum	100,0 %	122 412 828	117 412 265	92 154 015	147 671 079

Side | 22

Reservekapital pr 31.12.2016 er justert opp med kr 795 844. Dette gjeld deltakarane Vest-Agder fylkeskommune, og Sirdal og Kvinesdal kommunar i samband med etteroppgjer Sira-Kvina. Rettinga er gjort då det blei ein feil i kor mykje som skulle tilhøyre kommunane i tida før KIKS og kor mykje som skal til reservekapital. Beløp som skal utbetalast er tilsvarande redusert med kr 795 844 for dei deltakarane det gjeld.

Note 11 – Anna kortsiktig gjeld

Spesifikasjon av kortsiktig gjeld

	2017	2016
Aktiv forvaltning innenfor kraftmarkedet	-	-
Skyldige feriepenger	303 754	257 634
Periodiserte kostnader	80 365	795 863
Annen kortsiktig gjeld	12 332 784	100 000
Sum annen kortsiktig gjeld	12 716 903	1 153 497

Av annan kortsiktig gjeld så er kr 12 232 784 frå etteroppgjer Sira Kvina og tilhøyrrer Vest-Agder Fylkeskommune, Sirdal og Kvinesdal. KIKS ventar på avklaring frå desse korleis beløpet skal fordelast.

Note 12 – Uavklarte forhold

Sira-Kvina-vassdraget

Det føreligg framleis ikkje avgjerd om endeleg kraftgrunnlag for Duge pumpekraftverk og Svartevassmagasinet i Sira-Kvina. Det er usikkert når eit endeleg vedtak vil føreligge, og om vedtaket vil få tilbakeverkande kraft.

Mandalsvassdraget

Sidan 2015 har KIKS og Agder Energi Vannkraft AS (AEVK) vore ueinige om prisspørsmålet knytt til konsesjonskraft knytt til vilkårsreviderte konsesjonar frå Skjerka og Håverstad kraftverk.

Bakgrunnen er at AEVK ikkje aksepterer vilkåra i konsesjonane av desember 2013 eller februar 2017, der det fylgjer at konsesjonskraft frå fleire konsesjonar gitt før 1959 nå skal leverast til OED-pris. AEVK aksepterer heller ikkje stadfestinga til Olje- og energidepartementet av mars 2015 om at konsesjonsvilkåret er lovheimla. AEVK stevna departementet for retten i slutten av februar 2018.

Det er tale om eit årleg volum på 29 322 MWh frå Skjerka og Håverstad kraftverk. Frå 1. desember 2017 har dette volumet auka til 29 542 MWh årleg.

AEVK fakturerer KIKS for differansen mellom OED-pris og individuell sjølvkost på krafta. Partane er einige om at differansefakturaane ikkje skal betalast inntil vidare.

Selskapet vurderer kravet frå AEVK som så tvilsamt at fakturabeløpa på til saman kr 3 189 291 ikkje er blitt bokført i rekneskapet.

Samla avvik i Mandalsvassdraget 2015-2017						
	Volum i MWh			Forskjell i kroner - sjølvkost/OED-pris		
	Totalvolum	Volum VAF	Volum Åseral	Totalbeløp	Beløp VAF	Beløp Åseral
2015	29 322	27 856	1 466	995 400	796 320	199 080
2016	29 322	27 856	1 466	767 054	613 643	153 411
2017	29 322	27 856	1 466	1 414 964	1 131 971	282 993
2017 - tillegg frå 2013-konsesjonen	221	210	11	11 873	9 498	2 375
Totalt	88 187	83 778	4 409	3 189 291	2 551 432	637 858

Note 13 – Sikring

Per 31.12.2017 er fylgjande volum sikra

	2017	2018	2019	2020	2021
Sikret volum i GWh	820	744	530	228	9
Totalvolum i GWh	862	871	871	871	871
Sikret volum i %	95 %	85 %	61 %	26 %	1 %
Urealisert tap/gevinst sikra posisjonar i NOK		-10 663 659	-20 923 991	-4 449 899	249 698

Tap/gevinst knytta til sikra framtidige volum er ikkje balanseført i årsrekneskapet. Konsesjonskraft IKS sikrar framtidige inntekter på kraft ved å sikre i terminmarknaden til avtalt pris. Sikra posisjonar vil ha ein meirverdi/ mindreverdi avhengig av utviklinga i terminmarknaden, men etter reglane om sikringsinstrumenter vil dette bli resultatført på leveringstidspunkt.

Botsvatn, Bykle kommune

KONSESJONSKRAFT IKS
– vaktar rettane og tek vare på verdien

Konesjonskraft IKS
Postboks 4
4747 Valle

post@konesjonskraft.no
telefon 37 93 75 00

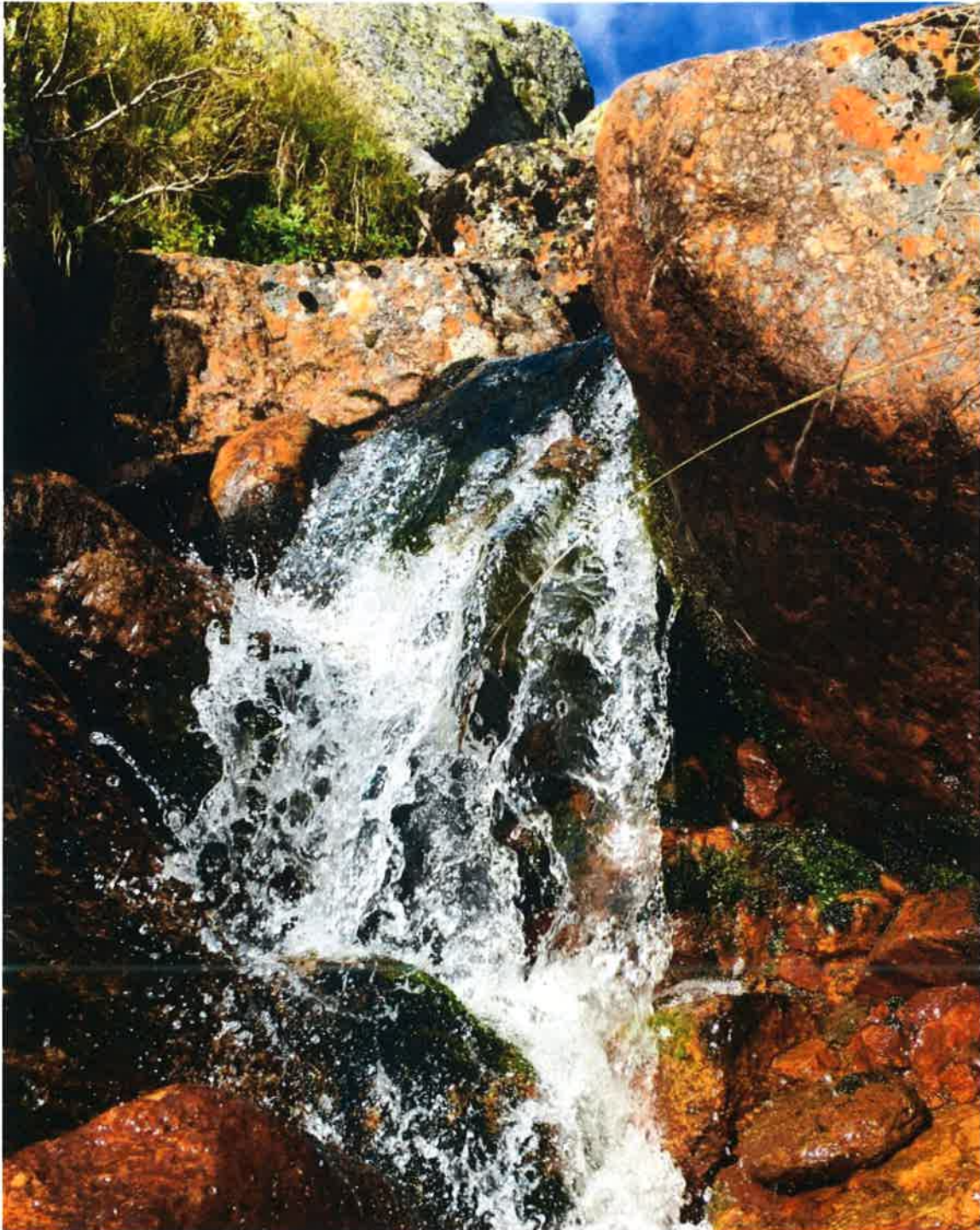

KONSESJONSKRAFT IKS

- vaktar rettane og tek vare på verdien

ÅRSMELDING 2017

Styreleiar har ordet

Konsesjonskraft IKS (KIKS) er einaste samarbeide av sitt slag i landet. Med 20 kommunar og 2 fylkeskommunar som omset 862 GWH, er det ein betydeleg aktør i konsesjonskraftsamanheng.

I august 2017 var heile styret samla i Tromsø for å vere med å feire at LVK vart 40 år og konsesjonskraftlovene 100 år. Det er viktig for styret og deltakarane å stå saman med administrasjonen i KIKS, LVK og Kraftfylka for at samfunnskontrakten som desse rettane er tufta på skal leve vidare.

KIKS skal vakte og forsvare rettane og føre verdien tilbake til deltakarane. Styret i KIKS er svært nøgd med arbeidet administrasjonen gjer på dette området, og det er viktig at KIKS held fram arbeidet sitt med å vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

Administrasjonen i KIKS har stort fokus på at forvaltninga av konsesjonskraft skal vere effektiv, slik at mest mogleg av verdiskapinga blir ført tilbake til deltakarane. Med over 30 års erfaring ser ein at organiseringa i Agder gjer nettopp dette. KIKS er ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

Eit viktig arbeid i styret i 2017 har vore revidering av strategiplan. Det har vore ein god prosess der det tidleg kom fram at hovudmål og retning ligg fast. Endringane gir ei tydelegare formulering enn før på kontakt med deltakarane og samarbeid med andre miljø.

Eg vil takke administrasjonen for å gjere eit komplisert tema forståeleg og ikkje minst spennande. Ein ser verkeleg verdien av konsesjonskraftordninga. Takk til styret, deltakarane og samarbeidspartnarar for eit samarbeid som tek vare på verdien.

Kristiansand, 23.03.2018

Terje Damman
Styreleiar

Side | 2

Dagleg leiar har ordet

I 2017 feira vi ein sprekk 100-åring. Når vi har undervisningsopplegg i skulane, fortel vi om Castberg og kor godt konsesjonskraftlovene fungerer for å gi noko av verdiskapinga att til kommunane der naturinngrepa skjer. Konsesjonskrafta er ikkje ein skatt, det er vasskraft som kommunane kan kjøpe til kostpris og disponere slik dei sjølv vil. For kraftselskapa er dette god risikostyring, dei får betalt det det kostar å produsere konsesjonskrafta.

Kommunane i Agder har valt å samle konsesjonskrafta si i KIKS, noko som historisk har vist seg å vere lønsamt. Over tid har selskapet opparbeidd seg ein kompetanse som sørger for at kommunane får dei verdiane dei har rett på frå fyste dag og til den prisen dei skal betale. Ved utgangen av 2017 tok KIKS ut om lag 13 GWh konsesjonskraft som endå ikkje er berekna av NVE.

Side | 3

Det blir tala mykje om at konsesjonskrafta har stor verdi for kommunane, men verdien i kroner endrar seg kvar dag, kvar time. Deltakarane i KIKS har vedteke at dei vil ha pårekelege inntekter, og sikrar derfor konsesjonskrafta etter ein risikostrategi. At vi nå har lågare inntekter enn tidlegare år, betyr at prisane igjen er på veg oppover, og KIKS får betre betalt for konsesjonskrafta i åra som kjem.

I forvaltninga av risikostrategien har administrasjonen høve til å avvike frå jamn sikring for å endå betre kunne ta vare på verdien for deltakarane. I samråd med forvaltar har KIKS sidan 2015 vore undersikra i høve jamn sikring og dette har til no gitt verdiar. Berekningane viser at desse posisjonane skapte eit resultat som var om lag 5 millionar kroner høgare i 2017.

Konsesjonskraft er meir enn kroner og euro. Dette viser Representantskapet og Styret tydeleg gjennom strategiplanen som blei vedtatt i representantskapsmøte i desember 2017. Ein strategiplan som administrasjonen kan identifisere seg med og sjå nytten av i det daglege arbeidet. Det har ein verdi å lære den oppveksande slekta om 100 år gamle lover. Tettare kontakt med deltakarane i kraftrelaterte spørsmål gjev KIKS eit innblikk i kva som rører seg og gjer oss betre rusta til å forvalte konsesjonskrafta. Samarbeid med LVK og Kraftfylka på konsesjonskraftspørsmål er avgjerande for at deltakarane best mogleg kan take vare på verdiane.

Dagleg leiar vil takke representantskapet og styret for tilliten i å forvalte rettane til deltakarane. Det betyr mykje og gir ekstra motivasjon når tilbakemeldingane er direkte og det er god takhøgde i diskusjonane. Høgast under taket er det nok internt i administrasjonen og eg vil rette ein stor takk til Anne Liv, Arne og Sveinung for deira høge faglege kompetanse og positive innstilling. Så får det berre vere at dei ikkje alltid ler av ordspela mine.

Når dette skrivast er 2018 godt i gang og det er mange spennande ting på tapeten. Hybridbilen kjem i løpet av året til å bli bytta ut med spanjolane sitt favorittransportmiddel: El bil.

Valle 23.03.2018

Glenn Qvam Håkonsen
Dagleg leiar

Controller har ordet

Vedtatt risikoreglement har følgende formulering vedrørende controllers arbeid:

» Controller skal sjå til at krafthandel, oppfølging og rapportering skjer i samsvar med risikostrategien.»

Controller har bl.a. utført følgende kontrolloppgaver i 2017:

1. Finansiell sikring av kraft er på løpende basis kontrollert mot sikringsstrategiens bestemmelser.
2. Periodiske kontroller av at valutasikret volum tilsvarer finansielt sikret volum.
3. Ad hoc kontroller ved behov.
4. Periodiske kontroller av at generelle rutiner følges.

Side | 4

Kontrollverktøy er videreutviklet i 2017.

Controller har deltatt på porteføljeutvalgsmøter, styremøter, representantskapsmøter og andre aktuelle møter.

2017 var det sjette året hvor controllerfunksjonen er blitt ivaretatt av Aust-Agder fylkeskommune. Controller rapporterer ved behov til daglig leder, og det er i 2017 i tillegg utarbeidet halvårlige rapporter. Det har vært jevnlig kontakt med daglig leder.

Konsesjonskraft IKS har i 2017 jobbet målrettet med sine kontrollrutiner.

Administrasjonen i KIKS har i 2017 i betydelig grad benyttet de fullmakter som risikoreglementet gir til å avvike fra normalstrategien og til å foreta avvikshandler.

Kontrollarbeidet har også i 2017 vært lagt opp slik at kontrollen er proaktiv der dette er mulig, og dokumenter som er vesentlige for å holde seg innen risikostrategien er kontrollert. Kontrollen har ikke avdekket vesentlige avvik.

Arendal, 23.3.2018

Bent Sørensen
Controller

Årsmelding 2017

Styret legg med dette fram årsmeldinga for driftsåret 2017.

MÅLSETTING

Konsesjonskraft IKS (KIKS) vaktar og forsvarar deltakarane sine rettar, tek vare på verdien og fører den attende til deltakarane.

Side | 5

KIKS skal vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

VERDIAR

KIKS står for:

- Truverde – all verksemd i KIKS skal vere tufta på samfunnsmessige vurderingar
- Kvalitet – alle gjeremål skal kvalitetssikrast og det skal arbeidast kontinuerleg med kvalitetsutvikling
- Tryggleik – skal legge til grunn ein langsiktig tankegong i alle sine gjeremål

KIKS arbeider kvar dag for å sikre deltakarane sine verdiar på ein langsiktig og god måte.

STRUKTUR

Selskapet er organisert i medhald av lov om interkommunale selskap.

Øvarvatn, Sira-Kvina

VERKSEMDAS ART OG DRIFTSSTAD

Konsesjonskraft IKS driv med sal av konsesjonskraft og har kontorstad i Valle i Setesdal.

FRAMHALD AV DRIFTA

Føresetnaden for framleis drift er til stades, og årsrekneskapet er gjort opp under denne føresetnaden.

FINANSIELL RISIKO

Selskapet sin marknadsrisiko er i all hovudsak knytt til svingingar i kraftprisar og valuta. For å redusere den finansielle risikoen, har selskapet ein risikostrategi ved handel av kraft. All sikringshandel gjerast mot systemprisen, som er prisen på kraft for heile Norden. Områderisikoen, altså forskjellar i pris på kraft i Sør-Noreg og heile Norden, vert ikkje sikra.

Side | 6

Risikostrategien skal sikre deltakarkommunane og –fylkeskommunane pårekelege og stabile inntekter ved å sikre konsesjonskrafta. Strategien startar sikring 3 år før leveringsåret, og det sikrast jamt fram til budsjettprognosen leverast 1. oktober året før levering. Risikostrategien opnar for at ein kan avvike frå strategien dersom kraftprognosane talar for det. Med stadig aukande prognoser på kraftprisen frametter har administrasjonen utnytta rammene i risikostrategien og har posisjonert seg for aukande kraftprisar.

Det er også knytt risiko til framtidige endringar i rammevilkår fastsett av politiske styresmakter, klimatiske tilhøve, den internasjonale økonomiske utviklinga og til tolkingar av regelverket knytt til konsesjonskraft.

Selskapet har god reservekapital og solid likviditet.

OPPFØLGING AV STRATEGIPLAN

Representantskapet vedtok 15. desember 2017 ny Strategiplan og grunnleggande etiske prinsipp for perioden 2018-2023. Verdiane, etiske prinsipp og hovudmål er uendra og KIKS skal vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane med verdiane truverd, kvalitet og tryggleik.

KIKS skal vakte og forsvare deltakarane sine rettar og føre verdien tilbake til deltakarane. Dette blir ikkje berre gjort gjennom det operative arbeidet med å hente ut konsesjonskrafta frå dag ein til rett pris, men også ved å ha fokus på læring og kunnskap i administrasjon, så vel som politisk og hos deltakarkommunane elles.

KIKS fekk inn 9,5 GWh i auka årleg konsesjonskraftvolum frå Skjerka den 1.12.2017 og har ved utgangen av 2017 ei årleg konsesjonskraftmengde på 870 GWh. Dette tilsvarar om lag 0,6 % av all norsk kraftproduksjon, tilsvarande straum til 43 500 husstandar.

Undervisningsopplegg i skuleverket

KIKS har i samarbeid med Ungt Entreprenørskap gjennomført undervisningsopplegg ved 7 ungdomsskular i 2017. Undervisningsopplegga får gode tilbakemeldingar og dei begynnar å bli ein del av årshjulet til skulane.

I samband med at strategiplanen er endra frå undervisningsopplegg på ungdomsskulen til undervisningsopplegg i skuleverket har KIKS også halde presentasjonar for elevar i vidaregåande utdanning. I den eine presentasjonen fekk KIKS til og med presentert kva konsesjonskraft er for elevar frå Russland, India, Ungarn, Tyskland og Slovenia.

Samarbeid med kommunane

I arbeidet med å take vare på verdien er det viktig for KIKS å ha tett kontakt med deltakarane. Fokuset til KIKS er konsesjonskraft, men den kompetansen som blir opparbeidd på det området, kan også brukast i andre kraftrelaterte spørsmål. Det er også viktig for KIKS å få informasjon og lære av deltakarane.

DRIFTSUTGIFTER OG DRIFTSINNTEKTER

Rekneskapsåret 2017 er det sjuande heile året med eksisterande forvaltningsregime. KIKS syter for omsetning av den fysiske krafta gjennom NordPool Spot, prissikring gjennom NasdaqOMX og valutasikring gjennom avtale med Danske Bank.

I 2017 selde KIKS totalt 862 GWh, der 852 GWh vart omsett på NordPool Spot. 10 GWh vart avrekna finansielt bilateralt basert på faktiske spotprisar, der litt over 1 GWh av desse kom frå det auka konsesjonskraftvolumet i Skjerka gjeldande frå 1.12.2017. Vi hadde prissikra og valutasikra til saman 820,5 GWh.

Side | 7

Driftskostnadar KIKS					
År	2013	2014	2015	2016	2017
Driftskostnadar i Kr	5 717 677	7 575 629	8 056 000	7 744 033	6 844 721
Volum i GWh	563,2	564,6	859,6	860,9	862,3
Driftskostnad i øre/KWh	1,02	1,34	0,94	0,90	0,79

Samla driftsutgifter er på kr 6 844 722, kr 1 210 278 lågare enn budsjettert. Reduksjon kjem frå lågare lønsutgifter, mindre sikringshandel enn risikostrategi, betre vilkår i ny forvaltaravtale og generell kostnadsreduksjon. KIKS arbeider for å sørje for effektiv drift samtidig som det blir brukt ressursar der verdiane kan skapast.

RESULTAT OG RESERVEKAPITAL

Resultat før overførte konsesjonskraftinntekter er på kr 117 412 265 mot kr 133 978 262 i 2016.

Inntekt/kostnad i øre/kWh					
År	2013	2014	2015	2016	2017
Brutto Inntekt	36,6	33,6	36,6	27,7	25,6
Snitt kjøpspris	11,1	12,0	11,1	11,5	11,8
Netto inntekt	25,5	21,6	25,5	16,2	13,8
Spotpris	29,8	23,3	29,8	26,9	27,2

Avsett reservekapital etter årsoppgjersdisposisjonar er for Aust-Agder kr 111 597 717. For Vest-Agder er avsett reservekapital på kr 34 072 463. Representantskapet har gjort vedtak om at reservekapitalen skal utgjere minst kr 73.800.000 totalt for deltakarane frå Aust-Agder. For Vest-Agder skal reservekapitalen over tid utgjere 50 % av inntekta i eit «normalår».

Dei seinare åra har kraftprisane våre låge samanlikna med tidlegare år. Grunna lang sikringshorisont, tek vi innover oss dei låge prisane i 2017. Men terminprisane har betra seg og KIKS legg nå opp til ei auke i prognosane for åra 2018-2021 i høve det som tidlegare er kommunisert. På totalnivå legg KIKS opp til å redusere reservekapitalen dei neste 4 åra slik at kvar deltakar har same reservekapital i øre/KWh. Dette betyr at deltakarane frå Aust-Agder, som har opparbeidd meir reservekapital, vil redusere sin reservekapital meir enn deltakarane frå Vest Agder.

Utbetalningar/avsettingar reservekapital i øre/kWh					
År	2013	2014	2015	2016	2017
Utbetalt deltakarane	22,1	19,9	14,9	13	10,7
Avsett reservekapital til saman	3,3	1,3	2,6	2,6	2,9
	25,4	21,2	17,5	15,6	13,6

FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Avkastninga på reservekapitalen utgjør kr 4 625 660 (3,8 % p.a.) mot kr 2 636 941 (2,6 % p.a.) for 2016.

Endringar i regelverk gjer at KIKS i 2017 måtte bruke kassakreditt framfor garantiar i marginkrav på finansiell krafthandel. Desse kostnadane utgjorde kr 778 927 mens det vart ein nettovinst på spotsal av EUR på kr 853 392 (agio).

Side | 8

Renteinntekter på bankinnskott knytt til drift vart 672 807, noko som gav eit samla overskott på finansrekneskapen på kr 5 367 853 mot kr 2 073 051 for 2016.

EIGARDEL OG ANSVARDEL

Selskapsavtalen frå 2014 går fram til og med 31. desember 2029.

Eigardelen er fastsett i selskapsavtalen § 12, basert på vurdert konsesjonskraftvolum per august 2014. Revisjon av eigardelen skal skje etter avlagt rekneskap for 2018 dersom det ikkje i mellomtida har oppstått betydelege endringar i konsesjonskraftvolumet.

I representantskapet har kvar deltakar 1 stemme per GWh konsesjonskraft per 1. januar i vedkomande år.

UTTAK AV KONSESJONSKRAFT

Ulla-Førre vassdraga

KIKS har bede NVE om å rette den feilen i utrekninga som har ført til at Kristiansand ikkje får konsesjonskraft frå kraftverka Kvilldal og Hysten. Dette er per dato ikkje retta.

Sira-Kvina vassdraga

NVE sendte i mai 2015 over si innstilling til OED i klagesaka om kraftgrunnlag og fordeling av konsesjonskraft i Sira-Kvina. Det er grunn til å tru at ei endeleg avgjerd vil føre til betydelege endringar for fleire av deltakarane, sjå eiga note til rekneskapet. KIKS var i møte med OED i oktober 2017, for mellom anna legge fram vårt syn på saka. Dei arbeider med avgjerda, men kunne ikkje seie noko om kva tid saka er avgjort.

For dei deltakarane som kan risikere ei negativt avviksoppgjer i samband med eit endeleg vedtak i OED er det sett av ekstra midlar i rekneskapet. Dette gjeld Kvinesdal kommune og Vest Agder fylkeskommune.

ARBEIDSMILJØ/YTRE MILJØ

KIKS har per 1. januar 2018 tre fast tilsette i til saman 3 årsverk, ei kvinne og to menn. Selskapet følgjer likestillingslova og diskrimineringslova om seksuell orientering.

Ein har i 2017 gått frå fire fast tilsette, til at ein rådgjevar frå 1. juni har gått over på pensjonistvilkår, med avlønning per time, tilsvarande 100 % stilling.

Sjukefråveret i 2017 var på omlag 2,6 %. Det har ikkje vore skader eller arbeidsulykker. Selskapet ureinar ikkje det ytre miljøet.

ADMINISTRATIV RISIKO

Styret og dagleg leiar arbeider kontinuerleg for å redusere den administrative risikoen. Vi har inngått avtalar med Valle kommune om kjøp av tenester når det gjeld økonomi og har avtale med Setesdal IKT om leveranse av IT-tenester. I løpet av 2017 er behovet for innkjøp av økonomitenester redusert til eit minimum grunna effektivisering av fakturahandtering og rekneskap.

Side | 9

Selskapet har inngått avtale med Aust-Agder fylkeskommune om kjøp av kontrollertenester.

Det er utarbeidd administrativ beredskapsplan. Dette arbeidet har kontinuerleg fokus.

CONTROLLER

KIKS kjøper kontrollertenester av Aust-Agder fylkeskommune og det er Bent Sørensen som utfører desse oppgåvene. Controller rapporterer til dagleg leiar og styret kvart halvår.

Controller skal både tene som kvalitetssikring av krafthandelen, men også redusere den samla administrative risikoen. Controllerfunksjonen er ein viktig del av den interne kontrollen samtidig som den bidreg til å tryggje kvaliteten gjennom å avdekke og lukke mulege avvik. Sjølv om controller rapporterer til dagleg leiar, er dette ein uavhengig funksjon som har høve til å rapportere direkte til styret.

DAGLEG LEIAR

Glenn Qvam Håkonsen har i 2017 hatt sitt fyrste heile år som dagleg leiar, etter å ha overtatt stillinga 1. mars 2016.

PORTEFØLJEUTVALET

Porteføljeutvalet er eit rådgjevande organ for dagleg leiar og styret.

I løpet av 2017 har ein utvida Porteføljeutvalet til å inkludere alle dei store kraftkommunane og begge fylkeskommunane i KIKS. Ein ser dette som eit viktig grep for å sørge for god kjennskap til KIKS og til kraftsektoren elles ut i kommunane.

Porteføljeutvalet består ved utgangen av 2017 av desse administrativt oppnemnde medlemene:

John G. Bergh	Aust-Agder fylkeskommune – leiar
Franz A. Nilsen	Bykle kommune
Aud Sunniva Fuhr	Valle kommune
Åsmund Lauvdal	Bygland kommune
Inge Hurv	Vest-Agder fylkeskommune
Svein Ove Nepstad	Åseral kommune
Inge Hedenstad Stangeland	Sirdal kommune
Christina Ødegård	Åmli kommune

I tillegg til desse vil også Kvinesdal kommune få tilbod om å vere medlem av Porteføljeutvalet når ny rådmann er på plass.

STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Styret:

Terje Damman	Vest-Agder fylkeskommune	leiar
Mari Mykland	Froland kommune	nestleiar
Torunn Ostad	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Jon-Olav Strand	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Jon Rolf Næss	Bykle kommune	medlem
Torhild Bransdal	Vennesla kommune	medlem
Svein Arne Jerstad	Kvinesdal kommune	medlem
Margit Smeland	Åmli kommune	møtande varamedlem

Side | 10

Torhild Bransdal blei valt inn på Stortinget ved valet i 2017. Representantskapet gjorde eit suppleringsval i representantskapsmøte 15. desember 2017. Følgjande representant blei valt frå same dato:

Margrethe Handeland	Hægebostad kommune	medlem
---------------------	--------------------	--------

Representantskap:

Reidar Saga	Åmli kommune	leiar
Janne Fardal Kristoffersen	Lindesnes kommune	nestleiar
Anders Kylland	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Knut A. Austad	Aust-Agder fylkeskommune	medlem
Nils Harald Rennestraum	Vest-Agder fylkeskommune	medlem
Sally Vennesland	Vest-Agder fylkeskommune	medlem
Robert Cornelis Nordli	Arendal kommune	medlem
Reidun Bakken	Audnedal kommune	medlem
Anders Christiansen	Birkenes kommune	medlem
Leiv Rygg	Bygland kommune	medlem
Hans Blattmann	Bykle kommune	medlem
Bjørn A Ropstad	Evje og Hornnes kommune	medlem
Jan Sigbjørnsen	Flekkefjord kommune	medlem
Ove Gundersen	Froland kommune	medlem
Per Svenningsen	Grimstad kommune	medlem
Margrethe Handeland	Hægebostad kommune	medlem
Odd Ivar Aasen	Iveland kommune	medlem
Ole Magne Omdal	Kristiansand kommune	medlem
Per Sverre Kvinlaug	Kvinesdal kommune	medlem
Helge Sandåker	Marnardal kommune	medlem
Thor Jørgen Tjørhom	Sirdal kommune	medlem
Steinar Kyrvestad	Valle kommune	medlem
Eivind Drivenes	Vennesla kommune	medlem
Olav Åsland	Åseral kommune	medlem

Møteverksemd i 2017:

Styret	5 møte
Representantskapet	2 møte
Porteføljeutvalet	2 møte

Side | 11

I tillegg blei det halde seminar for Representantskap, styret, Porteføljeutvalet og tilsette i kommunane på Revsnes.

Styret meiner at selskapet er på veg mot den overordna målsettinga:
Vere ein leiande nasjonal forvaltar av konsesjonskraftrettane.

Mandal, 4. april 2018

Terje Damman
styreleiar

Mari Mykland
nestleiar

Svein Arne Jerstad
styremedlem

Margrethe Handeland
styremedlem

Jon Rolf Næss
styremedlem

Torunn Ostad
styremedlem

Jon-Olav Strand
styremedlem

Glenn Q. Håkensen
dagleg leiar

Resultatrekneskap for perioden 1.1.2017 – 31.12.2017

	Note	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016	Side 12
Driftsinntekter og driftskostnader					
Konsesjonskraftinntekter	1, 13	220 205 591	205 499 391	238 196 471	
Annen driftsrelatert inntekt	1	-	-	-	
Sum driftsinntekter		220 205 591	205 499 391	238 196 471	
Driftskostnader					
Kjøp av konsesjonskraft	2	101 316 457	108 094 373	98 630 636	
Lønn inkl. sosiale utgifter	3	3 500 880	3 850 000	3 304 057	
Avskrivninger	4	15 121	40 000	30 647	
Eksterne honorarer	3	2 282 394	3 065 000	3 359 050	
Div. merkantile og administrative kostnader	3	1 046 327	1 100 000	966 871	
Sum driftskostnader		108 161 179	116 149 373	106 291 261	
Driftsresultat		112 044 412	89 350 018	131 905 210	
Finansinntekter og -kostnader					
Finansinntekter	5	6 619 813	2 747 530	3 480 910	
Finanskostnader	5	1 251 960	1 200 000	1 407 860	
Resultat av finansposter		5 367 853	1 547 530	2 073 050	
Resultat før overførte konsesjonskraftinntekter	9	117 412 265	90 897 548	133 978 261	
Overførte konsesjonskraftinntekter	8	92 154 015	90 946 000	111 655 000	
Resultat		25 258 250	(48 452)	22 323 261	
Overføringer					
Overføringer til driftsfond og reservekapital	10	25 258 250	(48 452)	22 323 261	
Sum overføringer		25 258 250	(48 452)	22 323 261	

Balanse per 31.12.2017

EIENDELER	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre og inventar	4	61 707	76 828
Sum varige driftsmidler		61 707	76 828
Sum anleggsmidler		61 707	76 828
OMLØPSMIDLER			
Kortsiktige fordringer		713 137	9 419 577
Finansplassering	5	117 765 234	78 566 959
Bankinnskudd og kontanter	5,6	63 966 583	61 159 531
SUM OMLØPSMIDLER		182 444 954	149 146 067
SUM EIENDELER		182 506 661	149 222 895
RESERVEKAPITAL OG GJELD			
RESERVEKAPITAL			
Driftsfond og reservekapital	10	147 671 079	121 616 985
SUM RESERVEKAPITAL		147 671 079	121 616 985
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		13 322 686	18 468 002
Skyldige offentlige avgifter		8 795 992	7 984 410
Annen kortsiktig gjeld	11	12 716 903	1 153 498
SUM KORTSIKTIG GJELD		34 835 581	27 605 910
SUM GJELD		34 835 581	27 605 910
SUM RESERVEKAPITAL OG GJELD		182 506 660	149 222 895

Mandal, 4. april 2018

Terje Damman
styreleiar

Mari Mykland
nestleiar

Svein Arne Jerstad
styremedlem

Margrethe Handeland
styremedlem

Jon Rolf Næss
styremedlem

Torunn Ostad
styremedlem

Jon-Olav Strand
styremedlem

Glenn Q. Håkonsen
dagleg leiar

Kontantstrømsanalyse

	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Årets resultat	117 412 267	133 978 261
Ordinære avskrivninger	15 121	30 646
Verdiendring finansielle omløpsmidler	-4 254 985	-2 061 726
Endring i fordringer	8 706 440	-9 286 627
Endring i leverandørgjeld	-5 145 316	8 119 665
Endring i andre tidsavgrensningsposter	12 374 987	710 681
Korrigerings av gjeld til ekst.kommuner Sira-Kvina	795 844	-130 225
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>129 904 359</u>	<u>131 360 675</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i driftsløsøre og inventar	0	0
Investeringer i finansielle omløpsmidler	-34 943 290	-83 409
Salg av finansielle omløpsmidler	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	<u>-34 943 290</u>	<u>-83 409</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Opptak av langsiktig gjeld	0	0
Nedbetaling av langsiktig gjeld og kassekreditt	0	0
Utbetalt til deltakerkommuner	-92 154 015	-111 655 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	<u>-92 154 015</u>	<u>-111 655 000</u>
Sum endring i likvide midler	<u>2 807 054</u>	<u>19 622 266</u>
Beholding av kontanter ved periodens begynnelse	<u>61 159 532</u>	<u>41 537 266</u>
Beh. av kontanter ved periodens slutt	<u>63 966 583</u>	<u>61 159 532</u>

Side | 14

Noter til rekneskapet for perioden 1.1.2017 – 31.12.2017

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk, herunder norske regnskapsstandarder.

Side | 15

BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

SALGSINNTEKTER

Salgsinntekter inntektsføres i takt med uttak av konsesjonskraft. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

SIKRINGSVURDERING

Selskapet bruker ulike finansielle instrumenter til å styre sin risikoeksponering. Når disse har tilstrekkelig korrelasjon med den posten som ønskes sikret, regnes instrumentene som sikringsinstrumenter. Med tilstrekkelig korrelasjon menes det her at instrumentene i høy grad oppveier de regnskapsmessige effektene av den posisjonen som sikres.

I de tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsinstrumenter, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner.

Inntekter fra salg av konsesjonskraft er sikret gjennom terminkontrakter på systempris og valuta. Forskjellen mellom systempris og områdepris er ikke sikret. Det foreligger da risiko for prisendringer knyttet til områdepris.

KLASSIFISERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

ANSKAFFELSESKOST

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet, men til terminkursen ved bruk av terminkontrakt.

FORDRINGER

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige

påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering, og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Side | 16

UTENLANDSK VALUTA

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

GJELD

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

PENSJONER

Selskapet har pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap eller annen finansinstitusjon. Selskapet har kun innskuddsplaner.

INNSKUDDSPLANER

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap eller finansinstitusjon. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

SKATT

Selskapet er ikke skattepliktig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 1 – Driftsinntekter

	2017	2016
Nordpool Spot	237 790 214	215 162 154
Nordpool Spot - områderisiko	-4 119 014	-13 105 944
Nordpool Spot - gevinst brukstid	4 271 153	4 813 518
Gevinst/tap - prissikring	-11 130 149	51 224 357
Gevinst/tap - valutasikring	-8 793 449	-22 107 004
Finansiell avtale Vigeland Brug	2 352 238	2 045 622
Finansiell avtale Hisvatn Kraftlag AS	79 676	74 967
Avregning av regulerkraftbalanse	-409 388	1 220
Finansiell avtale Oftedal	164 310	87 581
Sum Konesjonskraftinntekter	220 205 591	238 196 471
Andre driftsrelaterte inntekter	-	-
Sum Annen driftsrelatert inntekt	-	-
Sum Driftsinntekter	220 205 591	238 196 471

Side | 17

Note 2 - Kjøp av konsesjonskraft

Kostnader for kjøp av konsesjonskraft utgjør for 2017 kr 101 316 457.

Prisrisiko i Otravassdraget, Tovdalsvassdraget og Arendalsvassdraget

All konsesjonskraft i Otravassdraget, Tovdalsvassdraget og Arendalsvassdraget blir levert til OED-pris, selv om noen av denne krafta er levert med heimel i konsesjonar før 1959. Denne prisrisikoen har vi kontroll på og prissikringane våre er tilpassa dette.

Sira-Kvina - kraftgrunnlag og konsesjonskraftfordeling

NVE sendte i mai 2015 over si innstilling til OED i klagesaka om kraftgrunnlag og fordeling av konsesjonskraft i Sira-Kvina. KIKS er enig med NVE i bruk av hydrologiske data, men ikkje i fordelinga.

Det blir i dag levert kraft etter 1998-vedtaket. Etter endeleg vedtak i OED, vil det bli endringar i volum, men det er per nå ikkje muleg å seie noko om omfang for den enkelte kommune. Det blir avsett i rekneskapet for seinare negative avviksoppgjør. Dette blir gjort for at KIKS skal kunne avrekne og gjennomføre avviksoppgjøra for det tidsrommet den enkelte deltakarkommunen har vore med i KIKS.

Sira-Kvina – middelproduksjon

KIKS og dei andre konsesjonskraftmottakarane i Sira-Kvina-vassdraget meinte dei betalte ein for høg sjølvkostpris, og gjekk til sak mot Sira-Kvina kraftselskap. Etter rettsforlik i starten av 2017 blei resultatet ein delingsfaktor basert på faktisk produksjon siste 30 år, og ein årleg lågare sjølvkostpris på ca. 6 millionar i tillegg til eit etteroppgjør på kr 21 351 069,- for perioden 2011-2015.

Etteroppgjoret blei tatt med i rekneskapet for 2016, og påverkar derfor ikkje 2017.

Otravassdraget – Skarg kraftverk

Ved utbygging av Skarg kraftverk, meiner KIKS det skal leverast konsesjonskraft både av alt overført vatn og vatn frå det uregulerte lokalfeltet, jf. 1974-konsesjonen. Dette er Otra Kraft ueinig i. Det er tatt atterhald i uttakskontrakten.

KIKS har bedt NVE rette feilen i utrekninga i vedtaket som har ført til at Kristiansand kommune berre får konsesjonskraft frå Saurdal kraftverk, men ikkje frå Kvilldal og Hylen kraftverk. Det dreier seg om eit mindre konsesjonskraftvolum. Feilen er ennå ikkje retta, og NVE har i statusmøte januar 2016 uttalt at dette vil bli retta ved OED si behandling av klagesaka på utrekning og fordeling av konsesjonskraft frå Kvilldal og Hylen kraftverk.

Note 3 – Tilsette, lønn, godtgjeringar m.v.

Spesifikasjon av lønnskostnader:

	2017	2016
Lønningar	2 742 867	2 546 142
Godtgjering til styret/representantskap	218 500	190 000
Arbeidsgjevaravgift	334 415	316 343
Personalforsikringar og pensjon	165 535	220 972
Andre personalkostnader	39 561	30 600
Totale lønnskostnader	3 500 878	3 304 057

Det er i 2017 utbetalt kr 912 782 i lønn og godtgjeringar til dagleg leiar.

Selskapet har ved årsskiftet tre fast tilsette personer. Gjennomsnittleg tal på årsverk utgjer 3,9 i 2017.

Eksterne honorar (hovudpostar)		
	2017	2016
Revisjonshonorar	243 790	279 450
Regnskapshonorar	262 722	236 934
Controller	241 822	235 694
Honorar hydrologiske tenester	171 331	100 000
Krafthandel	1 333 069	1 713 555

Honorar til revisor utgjorde i 2017 kr 243 790, der ordinær revisjon utgjorde kr 90 000 og honorar i samband med tertialregnskap og annan bistand utgjorde kr 103 790 og honorar i samband med delingsfaktorsaka i Sira-Kvina saka utgjorde kr 50 000.

Pensjonsordning oppfyller krava til tenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Div merkantile og adm kostnader (hovudpostar)		
	2017	2016
Kostnader lokaler	149 970	144 936
Leasing bil	82 914	95 915
Programvare	210 784	178 729
Seminar/møter	217 721	105 657
Kostnad og godtgjørelse for reiser	194 154	208 459

Note 4 – Driftsmiddel

	Kunst	Inventar	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01	46 475	194 674	241 149
+ Tilgang	-	-	-
- Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost pr. 31.12	46 475	194 674	241 149
Akk. av- og nedskrivninger pr. 01.01	-	164 322	164 322
+ Ordinære avskrivninger	-	15 120	15 120
- Tilbakeførte avskrivninger		-	-
+ Ekstraord. Nedskrivninger		-	-
Akk. av- og nedskrivninger pr. 31.12	-	179 442	179 442
Balanseført verdi pr. 31.12	46 475	15 232	61 707

Avskrivningssats (lineær) 20% - 33%

Side | 19

Note 5 – Finansplasseringar

Selskapet har i løpet av året investert i ulike verdipapir gjennom Formuesforvaltning AS.

Fordeling pr. 31.12.	Bokført verdi	Kurs-verdi	Kjøpe-sum
Pengemarked Norge/Bank	35 163 398	35 163 398	35 012 862
Obligasjoner Norge	52 750 733	52 750 733	52 224 082
Obligasjoner utland	11 767 619	11 767 619	11 157 393
Hedgefond	3 528 474	3 528 474	2 962 594
Aksjer Norge / Norden	2 373 801	2 373 801	2 087 034
Aksjer utland	12 181 210	12 181 210	9 813 544
Sum finansielle aktiva	117 765 235	117 765 235	113 257 509

Aksje- og obligasjonsfond er oppført til marknadsværdi. Urealisert netto gevinst på kr 4 254 985 for 2017 inngår i finansinntekter.

Avkastning på reservekapital plassert i Danske Bank, utgjør kr 591 103.

Note 6 – Betalingsmiddel

Av bankinnskott er kr 208 642 bunde beløp til skattetrekk for tilsette og styret.

Tilsvarende beløp i fjor utgjorde kr 197 343.

Note 7 – Endring i arbeidskapitalen

Endring i arbeidskapital

	Pr. 31.12.17	Pr. 31.12.16	Endring
Omløpsmidler	182 444 954	149 146 067	33 298 887
Kortsiktig gjeld	34 835 581	27 605 910	7 229 671
Arbeidskapital	147 609 373	121 540 157	26 069 216

Side | 20

Endring i arbeidskapital i balansen

Arbeidskapital pr. 31.12.2016	121 540 157
Årets resultat	117 412 267
+ Avskrivninger	15 120
- Investering i anleggsmidler	-
Korrigerings Sira-Kvina ført direkte mot reservekapital	795 844
- Utbetalt til deltakerkommuner	-92 154 015
Endring i arbeidskapital	26 069 216
Arbeidskapital pr. 31.12.2017	147 609 373

Note 8 – Overføring av fordelte konsesjonskraftinntekter til deltakarkommunar

	Utbetalt etter budsjett	Etteroppgjør særskilt fordelt	Sum utbetalt
Aust-Agder fylkeskommune	38 600 000	-	38 600 000
Vest-Agder fylkeskommune	8 000 000	-	8 000 000
Arendal kommune	1 200 000	-	1 200 000
Audnedal kommune	220 000	-	220 000
Birkenes kommune	440 000	-	440 000
Bygland kommune	4 100 000	-	4 100 000
Bykle kommune	13 200 000	-	13 200 000
Evje og Hornnes kommune	490 000	-	490 000
Flekkefjord kommune	1 000 000	-	1 000 000
Froland kommune	2 900 000	-	2 900 000
Grimstad kommune	1 000 000	-	1 000 000
Hægebostad kommune	16 000	-	16 000
Iveland kommune	2 000 000	-	2 000 000
Kristiansand kommune	30 000	-	30 000
Kvinesdal kommune	3 000 000	-	3 000 000
Lindesnes kommune	120 000	-	120 000
Marnardal kommune	1 200 000	-	1 200 000
Sirdal kommune	900 000	-	900 000
Valle kommune	5 930 000	1 208 015	7 138 015
Vennesla kommune	1 900 000	-	1 900 000
Åmli kommune	2 300 000	-	2 300 000
Åseral kommune	2 400 000	-	2 400 000
Totale overføringer av konsesjonskraftinntekter	90 946 000	1 208 015	92 154 015

Note 9 – Fordelinga av årets resultat før overførte konsesjonskraftinntekter

	Totalt tilført
Aust-Agder fylkeskommune	46 329 710
Vest-Agder fylkeskommune	16 833 904
Arendal kommune	1 242 398
Audnedal kommune	302 624
Birkenes kommune	471 088
Byglånd kommune	4 197 801
Bykle kommune	13 628 672
Evje og Hornnes kommune	485 041
Flekkefjord kommune	1 688 458
Froland kommune	2 924 209
Grimstad kommune	1 003 132
Hægebostad kommune	23 781
Iveland kommune	2 062 818
Kristiansand kommune	61 654
Kvinesdal kommune	5 692 702
Lindesnes kommune	184 430
Marnardal kommune	1 683 387
Sirdal kommune	2 480 039
Valle kommune	6 725 443
Vennesla kommune	3 266 150
Åmli kommune	2 238 822
Åseral kommune	3 886 004
Driftsfond	-
Sum	117 412 265

Side | 21

Note 10 – Fond og reservekapital

	Deltakaransvar i selskapsavtale	Reservekapital pr. 31.12.16	Tilført frå årets resultat	Utbetalt til deltakarar	Reservekapital pr. 31.12.17
Aust-Agder fylkeskommune	38,33 %	53 197 973	46 329 710	38 600 000	60 927 683
Vest-Agder fylkeskommune	19,24 %	7 246 614	16 833 904	8 000 000	16 080 518
Arendal kommune	1,02 %	1 593 059	1 242 398	1 200 000	1 635 457
Audnedal kommune	0,31 %	119 834	302 624	220 000	202 458
Birkenes kommune	0,36 %	668 208	471 088	440 000	699 296
Bygland kommune	3,30 %	6 081 896	4 197 801	4 100 000	6 179 697
Bykle kommune	10,85 %	19 594 568	13 628 672	13 200 000	20 023 240
Evje og Hornnes kommune	0,39 %	672 623	485 041	490 000	667 664
Flekkefjord kommune	1,31 %	569 559	1 688 458	1 000 000	1 258 017
Froland kommune	2,40 %	4 012 015	2 924 209	2 900 000	4 036 224
Grimstad kommune	0,83 %	1 290 147	1 003 132	1 000 000	1 293 279
Hægebostad kommune	0,03 %	7 448	23 781	16 000	15 229
Iveland kommune	1,69 %	2 708 190	2 062 818	2 000 000	2 771 008
Kristiansand kommune	0,07 %	10 089	61 654	30 000	41 743
Kvinesdal kommune	3,55 %	4 072 589	5 692 702	3 000 000	6 765 291
Lindesnes kommune	0,20 %	56 033	184 430	120 000	120 463
Marnardal kommune	1,76 %	622 272	1 683 387	1 200 000	1 105 659
Sirdal kommune	1,09 %	1 840 554	2 480 039	900 000	3 420 593
Valle kommune	4,83 %	10 801 842	6 725 443	7 138 015	10 389 270
Vennesla kommune	3,42 %	547 410	3 266 150	1 900 000	1 913 560
Åmli kommune	1,89 %	3 036 078	2 238 822	2 300 000	2 974 900
Åseral kommune	3,13 %	1 662 929	3 886 004	2 400 000	3 148 933
Driftsfond		2 000 898	-		2 000 898
Sum	100,0 %	122 412 828	117 412 265	92 154 015	147 671 079

Side | 22

Reservekapital pr 31.12.2016 er justert opp med kr 795 844. Dette gjeld deltakarane Vest-Agder fylkeskommune, og Sirdal og Kvinesdal kommunar i samband med etteroppgjer Sira-Kvina. Rettinga er gjort då det blei ein feil i kor mykje som skulle tilhøyre kommunane i tida før KIKS og kor mykje som skal til reservekapital. Beløp som skal utbetalast er tilsvarande redusert med kr 795 844 for dei deltakarane det gjeld.

Note 11 – Anna kortsiktig gjeld

Spesifikasjon av kortsiktig gjeld

	2017	2016
Aktiv forvaltning innenfor kraftmarkedet	-	-
Skyldige feriepengar	303 754	257 634
Periodiserte kostnader	80 365	795 863
Annen kortsiktig gjeld	12 332 784	100 000
Sum annen kortsiktig gjeld	12 716 903	1 153 497

Av annan kortsiktig gjeld så er kr 12 232 784 frå etteroppgjer Sira Kvina og tilhøyrrer Vest-Agder Fylkeskommune, Sirdal og Kvinesdal. KIKS ventar på avklaring frå desse korleis beløpet skal fordelast.

Note 12 – Uavklarte forhold

Sira-Kvina-vassdraget

Det føreligg framleis ikkje avgjerd om endeleg kraftgrunnlag for Duge pumpekraftverk og Svartevassmagasinet i Sira-Kvina. Det er usikkert når eit endeleg vedtak vil føreligge, og om vedtaket vil få tilbakeverkande kraft.

Mandalsvassdraget

Sidan 2015 har KIKS og Agder Energi Vannkraft AS (AEVK) vore ueinige om prisspørsmålet knytt til konsesjonskraft knytt til vilkårsreviderte konsesjonar frå Skjerka og Håverstad kraftverk.

Bakgrunnen er at AEVK ikkje aksepterer vilkåra i konsesjonane av desember 2013 eller februar 2017, der det fylgjer at konsesjonskraft frå fleire konsesjonar gitt før 1959 nå skal leverast til OED-pris. AEVK aksepterer heller ikkje stadfestinga til Olje- og energidepartementet av mars 2015 om at konsesjonsvilkåret er lovheimla. AEVK stevna departementet for retten i slutten av februar 2018.

Det er tale om eit årleg volum på 29 322 MWh frå Skjerka og Håverstad kraftverk. Frå 1. desember 2017 har dette volumet auka til 29 542 MWh årleg.

AEVK fakturerer KIKS for differansen mellom OED-pris og individuell sjølvkost på krafta. Partane er einige om at differansefakturaane ikkje skal betalast inntil vidare.

Selskapet vurderer kravet frå AEVK som så tvilsamt at fakturabeløpa på til saman kr 3 189 291 ikkje er blitt bokført i rekneskapet.

Samla avvik i Mandalsvassdraget 2015-2017						
	Volum i MWh			Forskjell i kroner - sjølvkost/OED-pris		
	Totalvolum	VAF	Åseral	Totalbeløp	Beløp VAF	Åseral
2015	29 322	27 856	1 466	995 400	796 320	199 080
2016	29 322	27 856	1 466	767 054	613 643	153 411
2017	29 322	27 856	1 466	1 414 964	1 131 971	282 993
2017 - tillegg frå 2013-konsesjonen	221	210	11	11 873	9 498	2 375
Totalt	88 187	83 778	4 409	3 189 291	2 551 432	637 858

Note 13 – Sikring

Per 31.12.2017 er fylgjande volum sikra

	2017	2018	2019	2020	2021
Sikret volum i GWh	820	744	530	228	9
Totalvolum i GWh	862	871	871	871	871
Sikret volum i %	95 %	85 %	61 %	26 %	1 %
Urealisert tap/gevinst sikra posisjonar i NOK		-10 663 659	-20 923 991	-4 449 899	249 698

Tap/gevinst knytta til sikra framtidige volum er ikkje balanseført i årsrekneskapet. Konsesjonskraft IKS sikrar framtidige inntekter på kraft ved å sikre i terminmarknaden til avtalt pris. Sikra posisjonar vil ha ein meirverdi/ mindreverdi avhengig av utviklinga i terminmarknaden, men etter reglane om sikringsinstrumenter vil dette bli resultatført på leveringstidspunkt.

Side | 24

Botsvatn, Bykle kommune

KONSESJONSKRAFT IKS

= vaktar rettane og tek vare på verdien

Konsesjonskraft IKS

Postboks 4

4747 Valle

post@konsesjonskraft.no

telefon 37 93 75 00